

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie
usług społecznych dla
gminy Przysucha**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

„Projekt „Dla ciebie, dla mnie, dla nas – rozwój usług społecznych na Mazowszu”

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – kwiecień 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza gminy	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	9
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w gminie Przysucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w gminie Przysucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w gminie Przysucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie Przysucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	13
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Przysucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	14
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Przysucha w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	15
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów gminy Przysucha w zakresie usług społecznych w świetle analizy danych zastanych.....	17
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	17
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	19
III. Analiza świadczonych usług społecznych	21
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców gminy Przysucha	26
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	26
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	28
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w gminie wiejskiej Przysucha.....	50
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	50
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	52
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	53
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	56

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	56
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy	58
Spis tabel	59
Spis wykresów	60

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI –wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – ankieta online (ang. Computer Assisted Web Interview).

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja – rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki długoterminowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

FEPŻ – Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.

Gmina – podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS - Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI - Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

MGOPS – Miejsko Gminny Ośrodek pomocy Społecznej.

NGO – organizacja pozarządowa (ang. Non-Governmental Organisations).

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy gminy Przysucha w powiecie przysuskim. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w gminie Przysucha oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Gminę Przysucha zamieszkiwało na koniec 2023 roku 10 828 osób, z czego 5 545 stanowiły kobiety, a 5 283 mężczyźni. Spośród ogółu ludności odnotowano: 1 767 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, 6 022 mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz 3 039 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza gminy

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej gminy wynika, że dochody per capita były niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Natomiast liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była wyższa od wskaźnika dla powiatu i niższa od wskaźnika dla województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

Na terenie gminy było zarejestrowanych 36 organizacji pozarządowych, a także 9 Kół Gospodyń Wiejskich

W przypadku placówek niepomocowych w gminie funkcjonowały: biblioteka, muzeum, dom kultury, centrum sportu, placówki służby zdrowia.

W gminie Przysucha zlokalizowane były następujące gminne i powiatowe placówki wsparcia (w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej): miejsko-gminny ośrodek pomocy społecznej, środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób niepełnosprawnych intelektualnie, Klub senior+, Dzienny dom senior+.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej. i asystentury osobistej.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Przysucha pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 76 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymały 72 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni i osoby w wieku produkcyjnym.

Wśród głównych powodów przyznawania pomocy społecznej przez OPS w gminie Przysucha w 2023 r. należy wymienić następujące: ubóstwo (62 rodziny), bezrobocie (52 rodziny),

niepełnosprawność (46 rodzin), długotrwałą lub ciężką chorobę (18 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (4 rodziny).

W 2023 roku w gminie Przysucha przeprowadzono 183 wywiady środowiskowe, którymi objęto 178 rodzin, liczących łącznie 340 osób. Praca socjalna została skierowana do 134 rodzin, w których znajdowało się łącznie 246 osób. W tym samym roku nie zawarto kontraktów socjalnych.

V. Charakterystyka usług społecznych dla **osób starszych** w gminie Przysucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie gminy liczba osób starszych w 2023 r. wynosiła 3 039, co stanowiło 28,07% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 18 rodzin spośród osób starszych, z czego 13 było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 31 członków tych rodzin, co stanowiło 0,29% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie Przysucha usługi opiekuńcze świadczone dla 11 osób na łączną kwotę 20 346 zł.

Na terenie gminy funkcjonowały placówki wsparcia dla osób starszych i były to: Klub senior+, Dzienny dom senior+ z 15 miejscami.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Przysucha dobrze wspiera osoby starsze (takie zdanie ma 37% beneficjentów usług społecznych i 40% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że usługi oferowane osobom starszym na terenie gminy Przysucha są niewystarczające (to jest opinia 36% beneficjentów usług społecznych i 38% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Przysucha jest trudne (tak uważa 35% beneficjentów usług społecznych i 38% niekorzystających z nich).

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby starsze najczęściej korzystały w gminie Przysucha z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Przysucha najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę

- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- teleopieka.

VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w gminie Przysucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w gminie Przysucha zamieszkiwało 1 538 osób z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 46 rodzin, w których żyło łącznie 71 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłek okresowy dla 1 osoby w kwocie 86 zł.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej, i asystentury osobistej.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Przysucha dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (tak uważa 35% beneficjentów usług społecznych i 29% niekorzystających z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę Przysucha osobom z niepełnosprawnościami są niewystarczające (takie jest zdanie 34% beneficjentów usług społecznych i 30% niekorzystających z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Przysucha jest trudne (to jest opinia 51% beneficjentów usług społecznych i 35% niekorzystających z nich).

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały w gminie Przysucha z następujących usług:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- działania rehabilitacyjne.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Przysucha najbardziej potrzebnymi usługami społecznymi dla osób z niepełnosprawnościami są:

- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w gminie Przysucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 4 rodzinom, obejmującym 5 osób, co stanowiło 0,05% populacji.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę Przysucha osób w kryzysie bezdomności jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina dobrze (31% badanych) niż źle (14% pytanych) wspiera osoby w kryzysie bezdomności. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (24% respondentów uważa, że gmina źle wspiera, a 21% pytanych, że dobrze wspiera).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę Przysucha są niewystarczające (takiego zdania jest 35% beneficjentów usług społecznych i 41% niekorzystających z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Przysucha jest trudne (tak uważa 37% beneficjentów usług społecznych i 36% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy Przysucha najczęściej korzystały z następujących usług:

- pracy socjalnej
- punktów pomocy doraźnej
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową
- noclegowni, ogrzewalni.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Przysucha najbardziej potrzebnymi usługami społecznymi dla osób w kryzysie bezdomności są:

- praca socjalna
- punkty pomocy doraźnej
- schroniska dla osób bezdomnych
- usługi wspierające integrację społeczno-zawodową.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie Przysucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w gminie Przysucha wskazała, że w 2023 roku 18 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało w 2023 roku 18 rodzin, w których funkcjonowały 22 osoby. Narkomania nie wystąpiła jako powód udzielania pomocy społecznej. Na przeciwdziałanie alkoholizmowi gmina przeznaczyła 630 876 złotych. W 2023 roku nie przyznano zasiłków okresowych z tytułu długotrwałej choroby.

W gminie Przysucha funkcjonowała placówka wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego i był to: środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną z 35 miejscami prowadzony przez organizację pozarządową.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Przysucha źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (taka jest opinia 27% beneficjentów usług społecznych i 31% niekorzystających z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Przysucha są niewystarczające (tak uważa 43% beneficjentów usług społecznych i 41% niekorzystających z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Przysucha jest trudne (takie jest zdanie 55% beneficjentów usług społecznych i 43% niekorzystających z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Przysucha najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia
- pomocy wolontariuszy
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Przysucha najbardziej potrzebnymi usługami społecznymi dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego są:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Przysucha w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS, w 2023 roku w gminie Przysucha zamieszkiwało 1 767 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 16,32% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 24,39% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkały łącznie 162 osoby. Rodzin z 1 dzieckiem było 14 i stanowiły 35% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dzieci było 11 i stanowiły 27,5% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dzieci było 14 i stanowiły 35% wszystkich rodzin, rodzina z 7 i więcej dzieci była 1 i stanowiła 2,5% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 10 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 28 osób.

W 2023 r. w gminie Przysucha świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 52 dzieci, co stanowiło koszt 30 590 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 2 rodziny. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 115 318 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 4 074 390 zł.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę Przysucha rodzin z dziećmi jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina dobrze (31% badanych) niż źle (24% badanych) wspiera rodziny z dziećmi. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (36% respondentów uważa, że gmina źle wspiera, a 22% badanych, że dobrze wspiera).

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Przysucha rodzinom z dziećmi są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi oferowane przez gminę dla rodzin z dziećmi i są niewystarczające (30% badanych) niż są wystarczające (22% respondentów). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (31% badanych uważa, że ww. usługi są wystarczające, a 21% pytanych, że są niewystarczające).

Wśród badanych mieszkańców przeważa opinia, że uzyskanie usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Przysucha jest trudne. częściej przyznają, że ich uzyskanie jest trudne (30% beneficjenci usług społecznych badanych, 27% mieszkańców niekorzystających ze wsparcia).

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gminy Przysucha najczęściej korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- poradnictwa, warsztatów, terapii
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Przysucha najbardziej potrzebnymi usługami społecznymi dla rodzin z dziećmi są:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Przysucha w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji nie potrafili określić, czy mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji a jej definicja jest zrozumiała dla połowy badanych.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji nie potrafili określić, czy podzielają zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: rodziny z dziećmi, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Przysucha to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) –raczej gotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 1 respondent raczej gotowe oraz 1 respondent zdecydowanie niegotowe.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie Przysucha słyszeli o idei tworzenia centrum usług społecznych i pozytywnie ją oceniają. Przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie odnośnie doświadczenia

we współpracy z CUS jest podzielona: 1 respondent raczej pozytywnie, 1 respondent zdecydowanie negatywnie.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW GMINY PRZYSUCHA W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców gminy Przysucha wyniosła 10 828 osób. Przyrost naturalny w gminie był ujemny i kształtował się na poziomie -72 osób. W 2023 roku saldo migracyjne było ujemne i wynosiło - 52 osoby. W strukturze demograficznej przeważały kobiety, które stanowiły 51,21% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Przysucha w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	10 828	4 827	11 658
Gęstość zaludnienia	59,7	46,9	234,9
Przyrost naturalny	-72	-31	-30
Saldo migracji	-52	-22	31
Kobiety na 100 mężczyzn	105	100	101
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	1 767, 16,32%	886, 18,75%	2 341, 19,79%
w tym K	829	435	1 139
w tym M	938	451	1 202
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	6 022, 55,62%	2 757, 57,38%	6 753, 58,08%
w tym K	2 689	1 229	3 589
w tym M	3 333	1 527	3 164
Liczba i % osób 65+	3 039, 28,07%	1 183, 23,87%	2 564, 22,13%
w tym K	2 027	765	1 672
w tym M	1 012	418	892

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 50,5 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 80 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 172 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 37,5%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 28,07%, w tym dla kobiet 18,72%, a dla mężczyzn 9,35%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Przysucha w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Dochody gminy per capita	6 034,39 zł	7 813,54 zł	7 388,45 zł
Dochody własne per capita	2 093,52 zł	1 576,48 zł	2 813,98 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	97	82,88	99

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą gminy Przysucha w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody gminy per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji gminy, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody gminy per capita były niższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Natomiast liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była wyższa od wskaźnika dla powiatu i niższa od wskaźnika dla województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Przysucha w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	36	18,63	38
NGO/ 1000 mieszk.	3,32	4,06	3,38
Frekwencja w wyborach samorządowe	61,49%	69,44%	58,92%
Frekwencja w wyborach parlamentarne	75,65%	77,09%	73,86%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące gminy Przysucha w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców gminy w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźników dotyczących NGO były one niższe od średniej w powiecie i województwie. Natomiast w zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartość wskaźnika wyborów parlamentarnych była niższa

od średniej powiatowej i wyższa od średniej wojewódzkiej. W wyborach samorządowych wartość wskaźnika była niższa od średniej powiatowej i wyższa od średniej wojewódzkiej.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W gminie Przysucha funkcjonowały 2 jednostki organizacyjne pomocy społecznej, tj. miejsko-gminny ośrodek pomocy społecznej i środowiskowy dom samopomocy.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Przysucha

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania	Sposób finansowania
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Grodzka 5, 26- 400 Przysucha	Urząd gminy	13	6 440 512 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Miejsko-gminny ośrodek pomocy społecznej zapewniał szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tej jednostki.

Na terenie gminy funkcjonowała także jednostka organizacyjna pomocy społecznej prowadzona przez organizację pozarządową: środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekle psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną z 35 miejscami.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Przysucha

Typ Podmiotu Ekonomii Społecznej	Liczba Podmiotów
Organizacje pozarządowe	36
Koła Gospodyń Wiejskich	9
Spółdzielnia socjalna	0
Zakład Aktywności Zawodowej	0
Centrum Integracji Społecznej	0
Klub integracji Społecznej	0
Warsztaty Terapii Zajęciowej	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W gminie Przysucha funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 36, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Działało także 9 Kół Gospodyń Wiejskich, angażujących się w aktywność społeczną i kulturalną.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Przysucha

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Sport	8
Kultura	3
Edukacja	2
Zdrowie	0
Pomoc społeczna	2

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Bezpieczeństwo	6
Rozwój lokalny	3
Ekologia	0
Demokracja	1
Wsparcie organizacji pozarządowych	1
Rynek pracy	1
Działalność międzynarodowa	1
Nauka i technika	0
Branżowe	1
Religia	0
Suma	29

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych <https://spis.ngo.pl/mazowieckie-przysucha-142306?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> i zestawienia udostępnionego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor [dostęp 1.12.2024].

W gminie Przysucha w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 36 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 29 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie gminy były te o charakterze sportowym, bezpieczeństwa, kulturalnym i rozwoju lokalnego.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Przysucha

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone usługi
Dom Kultury	ul. Radomska 9, 26-400 Przysucha	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Zajęcia sportowe, warsztaty artystyczne oraz zajęcia dla dzieci i młodzieży
Muzeum im. Oskara Kolberga	al. Jana Pawła II 11, 26-400 Przysucha	Brak danych	Brak danych	Brak danych	Usługi kulturalne, edukacyjne
Biblioteka Publiczna	ul. Radomska 9, 26-400 Przysucha	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Powiatowe Centrum Sportu i Rekreacji w Przysusze	ul. Dembińskich 11, 26-400 Przysucha	Starostwo powiatowe	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi sportowe
Placówki służby zdrowia ¹	Gmina Przysucha	Urząd gminy, podmioty samorządowe, podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędu Gminy Przysucha. Więcej informacji na stronie gminy pod adresem: <https://www.gminaprzysucha.pl/> [Dostęp: 18.12.2024]

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie gminy Przysucha. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący,

¹ Szczegółowe informacje o placówkach służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: <https://lekarzebezkolejki.pl/placowki/przysucha/przysucha/mazowieckie> (Dostęp 18.12.2024 r.)

liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizowały różnorodne zadania w zakresie kultury, sportu, edukacji oraz ochrony zdrowia, wspierając rozwój społeczności lokalnej. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie gminy funkcjonowały następujące placówki niepomocowe: biblioteka, muzeum, dom kultury, centrum sportu, placówki służby zdrowia.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminie Przysucha w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	141	107	265
- świadczenia pieniężne	76	45	154
- świadczenia niepieniężne	72	64	131
Liczba rodzin	112	76	260
Liczba osób w rodzinach	231	200	553

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Przysucha (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	35,46%	53,05%	40,32%
- w wieku produkcyjnym	41,84%	35,11%	42,21%
- w wieku poprodukcyjnym	22,70%	11,84%	17,47%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	43,97%	45,39%	49,13%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	56,03%	54,61%	50,87%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Przysucha (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Przysucha pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia pieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w tej formie skorzystało 76 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie niepieniężnej otrzymały 72 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwali w przeważającej części mężczyźni i osoby w wieku produkcyjnym.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Przysucha w 2023 roku

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Ubóstwo	62	122	55,36%	1,13%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	4	5	3,57%	0,05%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	10	54	8,93%	0,5%
- w tym wielodzietność	10	54	8,93%	0,5%
Bezrobocie	52	133	46,43%	1,23%
Niepełnosprawność	46	71	41,07%	0,66%
Długotrwała lub ciężka choroba	18	26	16,07%	0,24%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	4	15	3,57%	0,14%
- w tym rodziny niepełne	2	5	1,79%	0,05%
- w tym rodziny wielodzietne	0	0	0%	0%
Przemoc domowa	0	0	0%	0%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%
Alkoholizm	18	22	16,07%	0,20%
Narkomania	0	0	0%	0%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	0,89%	0,01%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	1	1	0,89%	0,01%
Sytuacja kryzysowa	0	0	0%	0%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej², pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród powodów przyznawania pomocy przez OPS w gminie Przysucha w 2023 roku należy wymienić następujące:

- ubóstwo dotknęło 62 rodzin
- bezrobocie dotknęło 52 rodzin
- niepełnosprawność wystąpiła u 46 rodzin
- długotrwała lub ciężka choroba dotyczyła 18 rodzin

² Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

- alkoholizm wystąpił u 18 rodzin
- potrzeba ochrony macierzyństwa dotyczyła 10 rodzin, w tym rodzin wielodzietnych, których było 10
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyczyła 4 rodzin, w tym 2 rodzin niepełnych
- bezdomność dotknęła 4 rodzin
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego wystąpiła u 1 rodziny
- zdarzenia losowe dotknęły 1 rodziny
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna, sytuacja kryzysowa, przemoc domowa, narkomania, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy i sieroctwo nie były przyczyną przyznania wsparcia z pomocy społecznej.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 43 osobom na łączną kwotę 252 090 zł. Z tego:

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymało 40 osób na sumę 242 247 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 3 osobom na łączną kwotę 9 843 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 4 osobom na łączną kwotę 4 354 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 3 zasiłków o łącznej wartości 4 268 zł
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 1 zasiłku na sumę 86 zł.

W 2023 roku gmina Przysucha udzieliła wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymała 1 osoba, na co przeznaczono 1 000 złotych. Ponadto sprawienie pogrzebu zostało zrealizowane w formie 1 świadczenia o wartości 4 000 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 45 osobom na łączną kwotę 33 862 zł.

W 2023 roku gmina Przysucha udzieliła wsparcia w postaci dodatku mieszkaniowego 29 gospodarstwom domowym na łączną kwotę 70 510 zł. Gmina posiadała w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 9 060 765 zł, w tym w budżecie OPS 6 440 512 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gmina Przysucha dysponowała 163 mieszkaniami komunalnymi, w tym 75 mieszkaniami socjalnymi. W ciągu roku nie złożono wniosków o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwały 3 osoby. Odnotowano 1 wyrok eksmisji bez wskazania lokalu socjalnego.

Na terenie gminy nie funkcjonował dom pomocy społecznej prowadzony przez gminę. Mieszkańcy gminy, którzy wymagali umieszczenia w takiej placówce, byli kierowani do instytucji prowadzonych przez powiat. W 2023 roku takich osób było 13, a gmina poniosła koszty w wysokości 547 903 złotych za ich pobyt w domu pomocy społecznej.

3. Praca socjalna

W 2023 roku w gminie Przysucha przeprowadzono 183 wywiady środowiskowe, którymi objęto 178 rodzin, liczących łącznie 340 osób. Praca socjalna została skierowana do 134 rodzin, w których znajdowało się łącznie 246 osób.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie gminy liczba osób starszych wynosiła 3 039, co stanowiło 28,07% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 18 rodziny spośród osób starszych z czego 13 było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 31 członków tych rodzin, co stanowiło 0,29% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie Przysucha usługi opiekuńcze świadczone dla 11 osób na łączną kwotę 20 346 zł.

Na terenie gminy funkcjonowały placówki wsparcia dla osób starszych i były to: Klub senior+, Dzienny dom senior+ z 15 miejscami.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w gminie Przysucha zamieszkiwało 1 538 osób z niepełnosprawnościami.

W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 46 rodzin, w których żyło łącznie 71 osób. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano okresowy zasiłek dla 1 osoby w kwocie 86 zł.

W ramach projektów gmina oferuje także usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami: usługę opieki wytchnieniowej oraz asystentury osobistej.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 4 rodzinom, obejmującym 5 osób, co stanowiło 0,05% populacji. Gmina udzieliła 3 świadczeń schronienia na łączną kwotę 7 751 zł.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w gminie Przysucha wskazała, że w 2023 roku 18 rodzin było objętych świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystało w 2023 roku 18 rodzin, w których funkcjonowały 22 osoby. Na przeciwdziałanie alkoholizmowi gmina przeznaczyła 630 876 złotych.

W gminie Przysucha funkcjonowała placówka wsparcia dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego i był to: środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekłe psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną z 35 miejscami prowadzony przez organizację pozarządową.

W gminie Przysucha funkcjonował 1 ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi prowadzony przez powiat i był to: środowiskowy dom samopomocy dla osób przewlekłe psychicznie chorych i dla osób z niepełnosprawnością intelektualną z 35 miejscami.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS, w 2023 roku w gminie Przysucha zamieszkiwało 1 767 osób w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 16,32% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 24,39% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkały łącznie 162 osoby. Rodzin z 1 dzieckiem było 14 i stanowiły 35% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 11 i stanowiły 27,5% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 14 i stanowiły 35% wszystkich rodzin, rodzina z 7 i więcej dziećmi była 1 i stanowiła 2,5% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 10 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 28 osób.

W 2023 r. w gminie Przysucha świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 52 dzieci, co stanowiło koszt 30 590 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 2 rodziny. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 115 318 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 4 074 390 zł.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW GMINY PRZYSUCHA

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców gminy Przysucha wyniosła 90 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

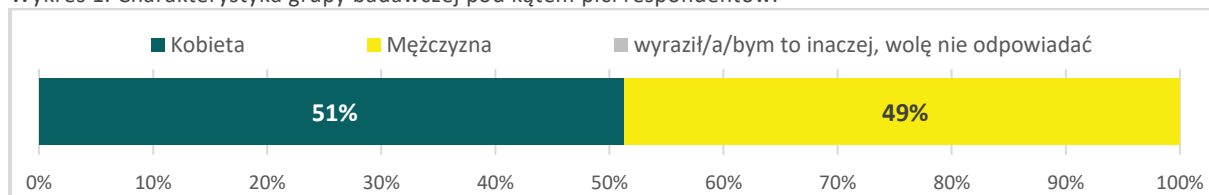
W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Przysucha o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

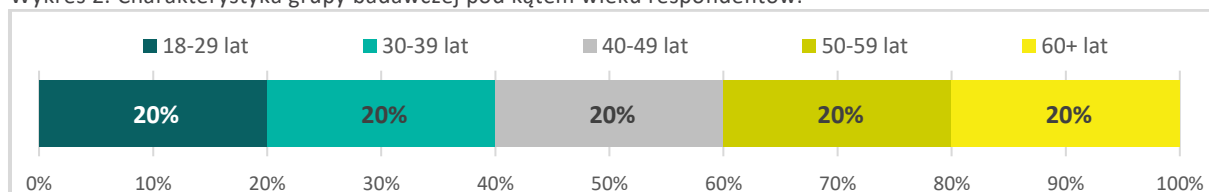
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu przeważającą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 51% badanych).

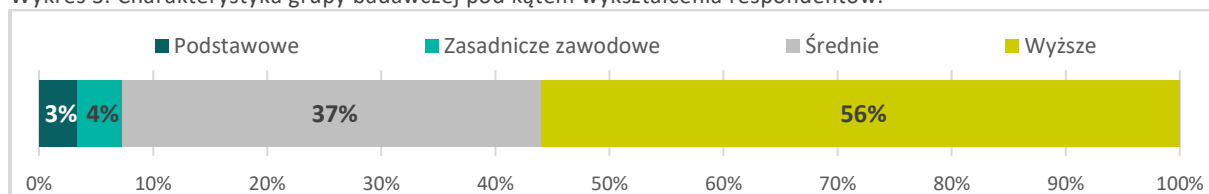
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano 20% ankietowanych.

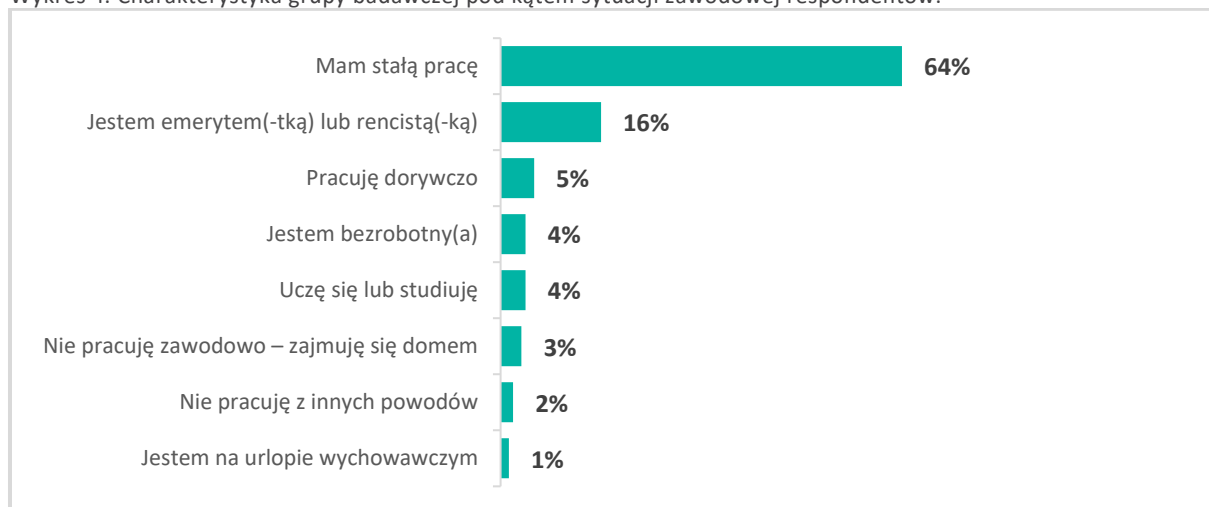
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów dominującymi grupami byli ci z wykształceniem wyższym (56% badanych) i średnim (37% badanych).

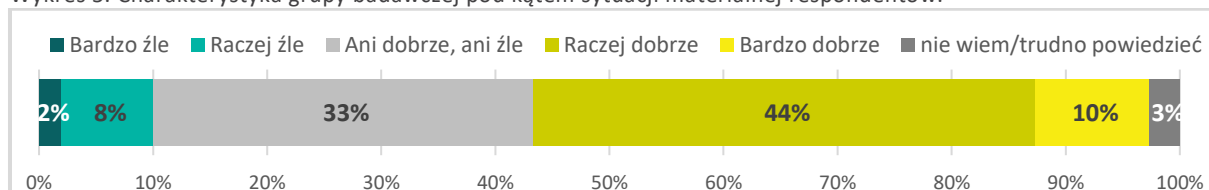
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (64% badanych).

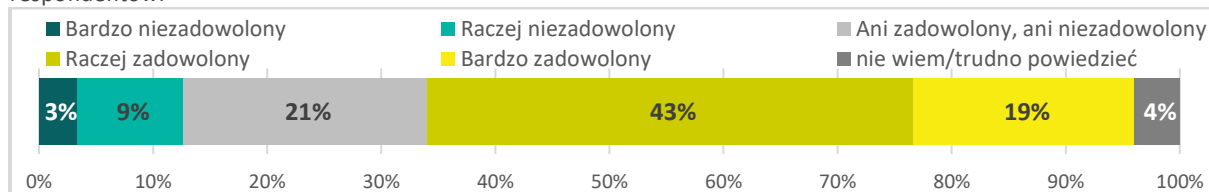
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (44% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (33% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

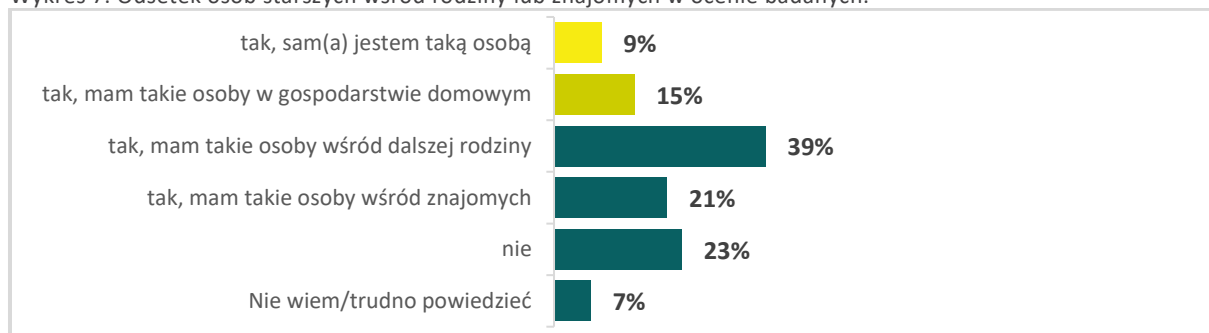
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (43% badanych) oraz bardzo zadowoleni (19% badanych) z zamieszkiwania na terenie gminy wiejskiej Przysucha.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Przysucha o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

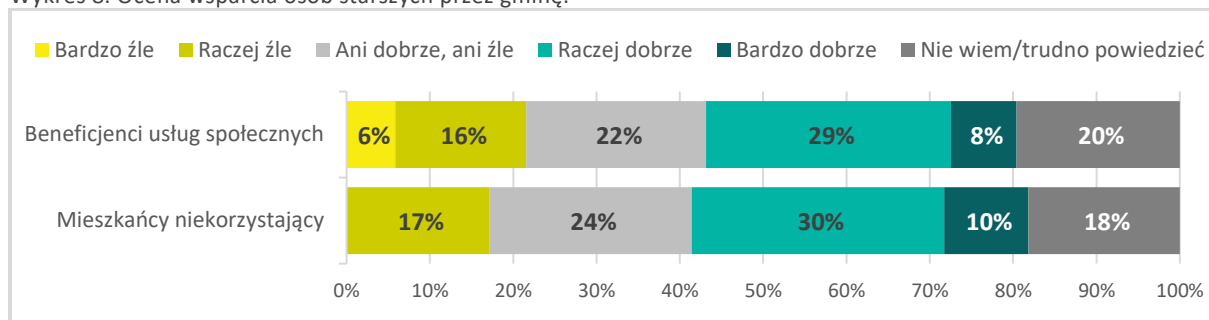
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Przysucha 9% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 15% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 39% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 21% wśród znajomych.

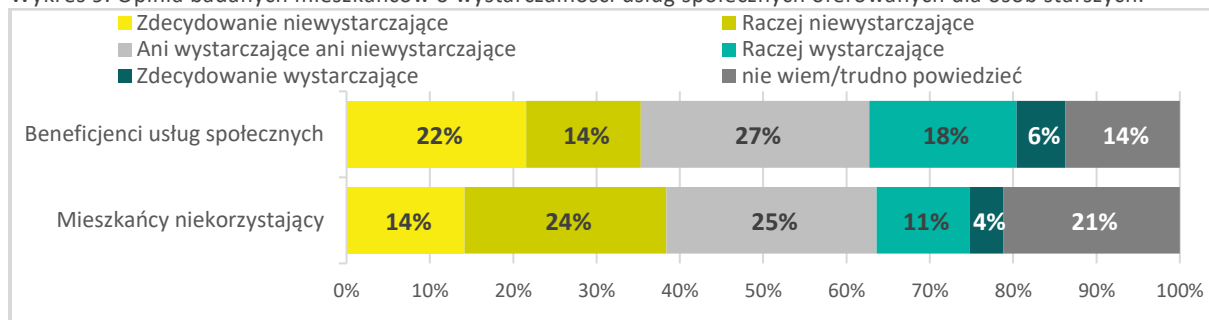
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Przysucha dobrze wspiera osoby starsze (takie jest zdanie 37% beneficjentów usług społecznych i 40% niekorzystających z nich).

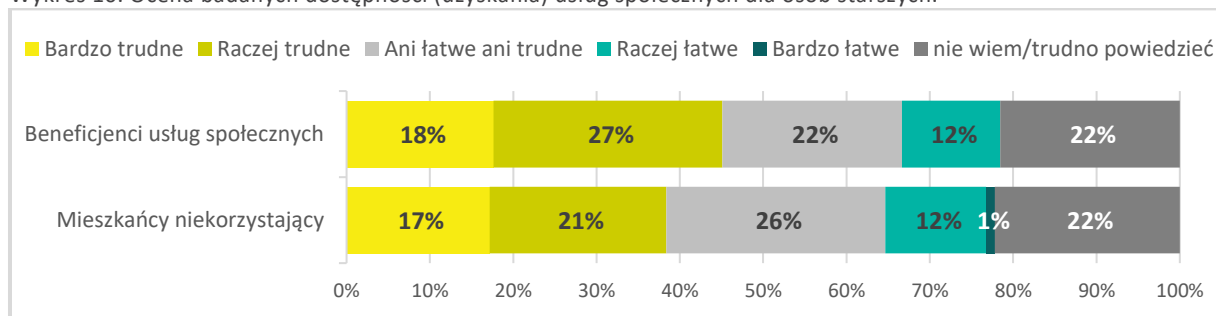
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że usługi oferowane osobom starszym na terenie gminy Przysucha są niewystarczające (tak uważa 36% beneficjentów usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

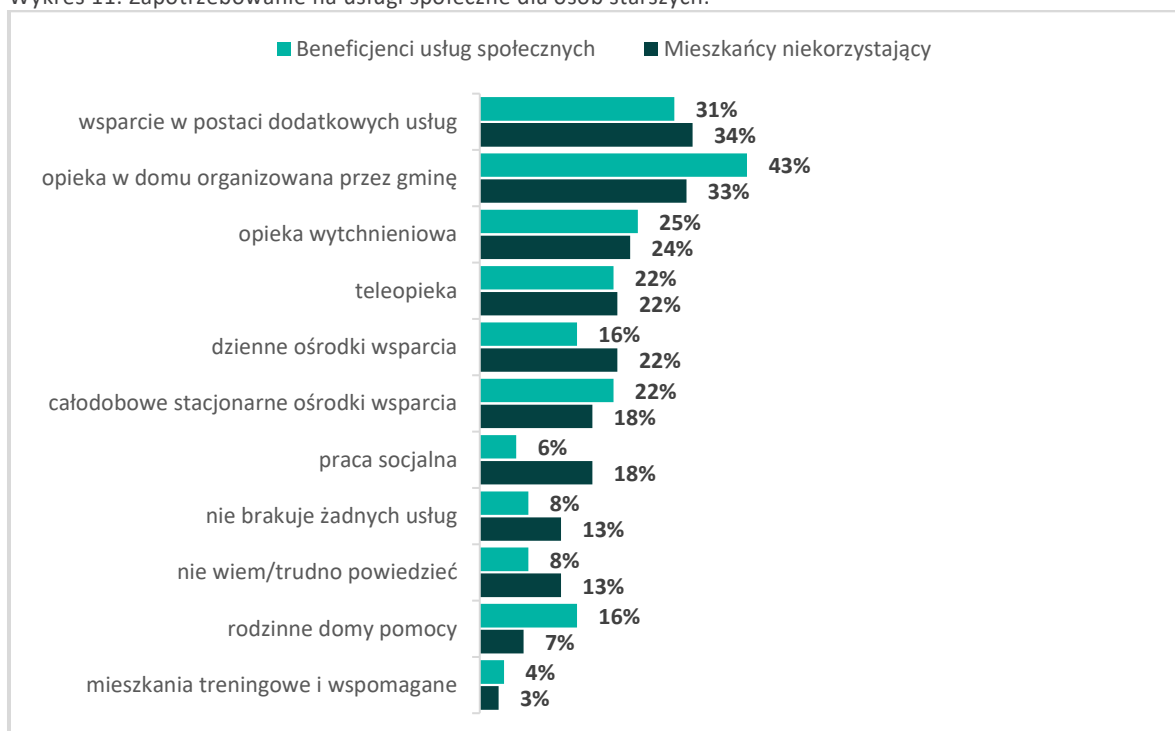
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Przysucha jest trudne (to jest opinia 35% beneficjentów usług społecznych i 38% niekorzystających z nich).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.

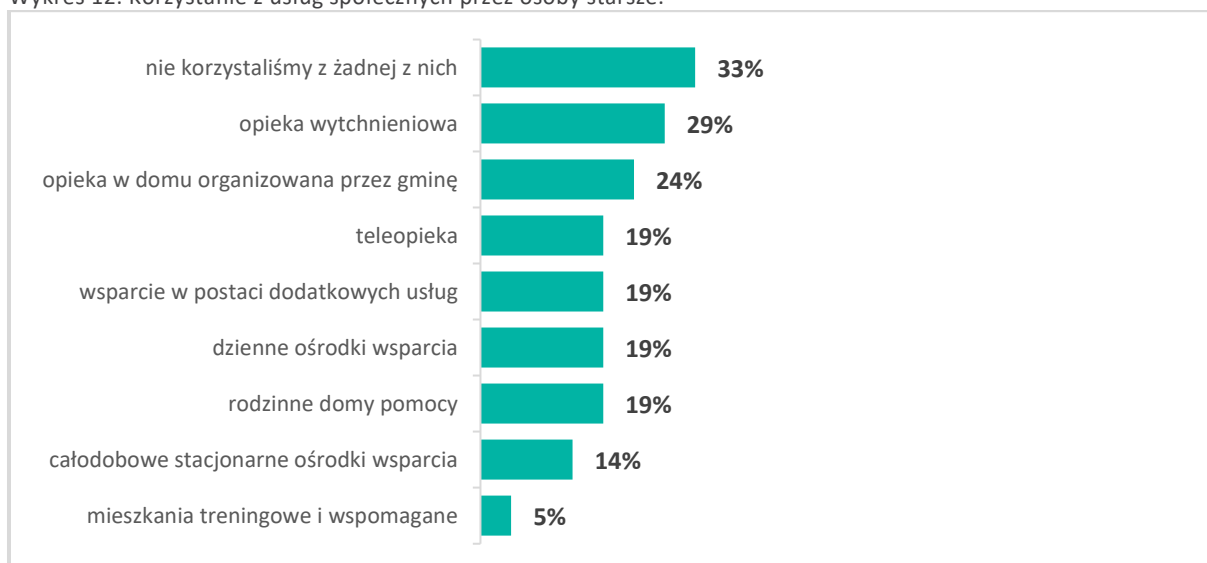

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Przysucha najbardziej potrzebnymi usługami społecznymi dla osób starszych są:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- teleopieka.

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.

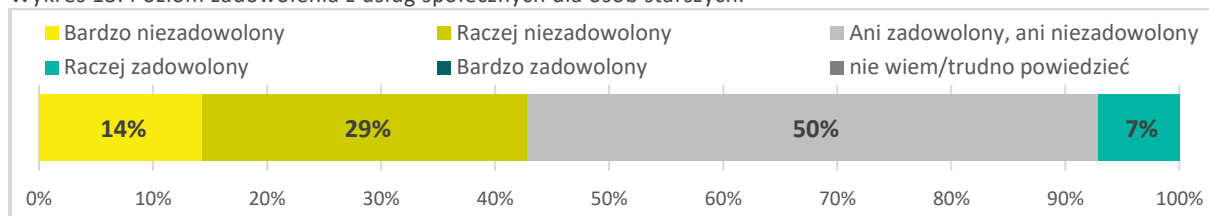

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby starsze najczęściej korzystały w gminie Przysucha z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę.

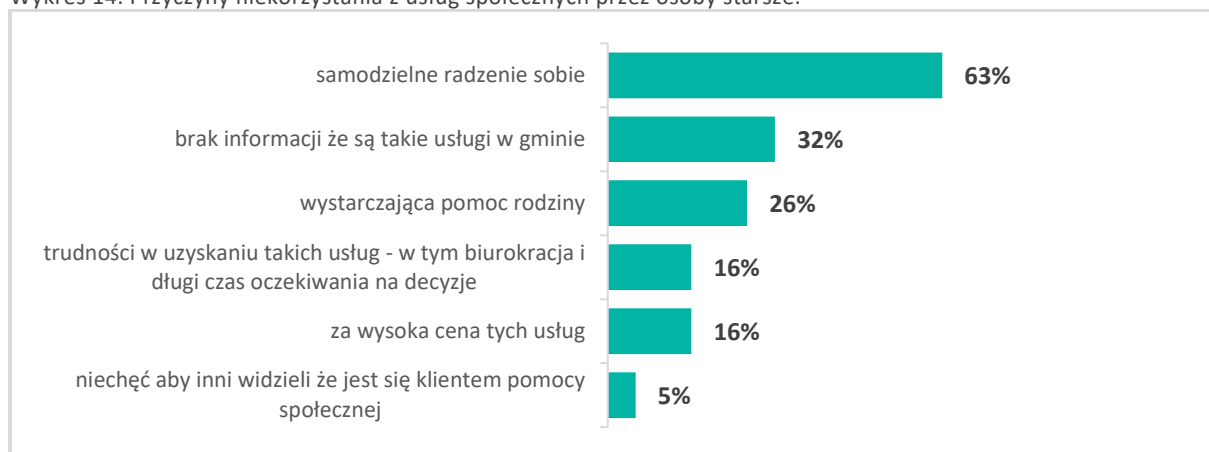
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Mieszkańcy gminy Przysucha korzystający z usług społecznych są z nich niezadowoleni (43% niezadowolonych, a 7% jest zadowolonych).

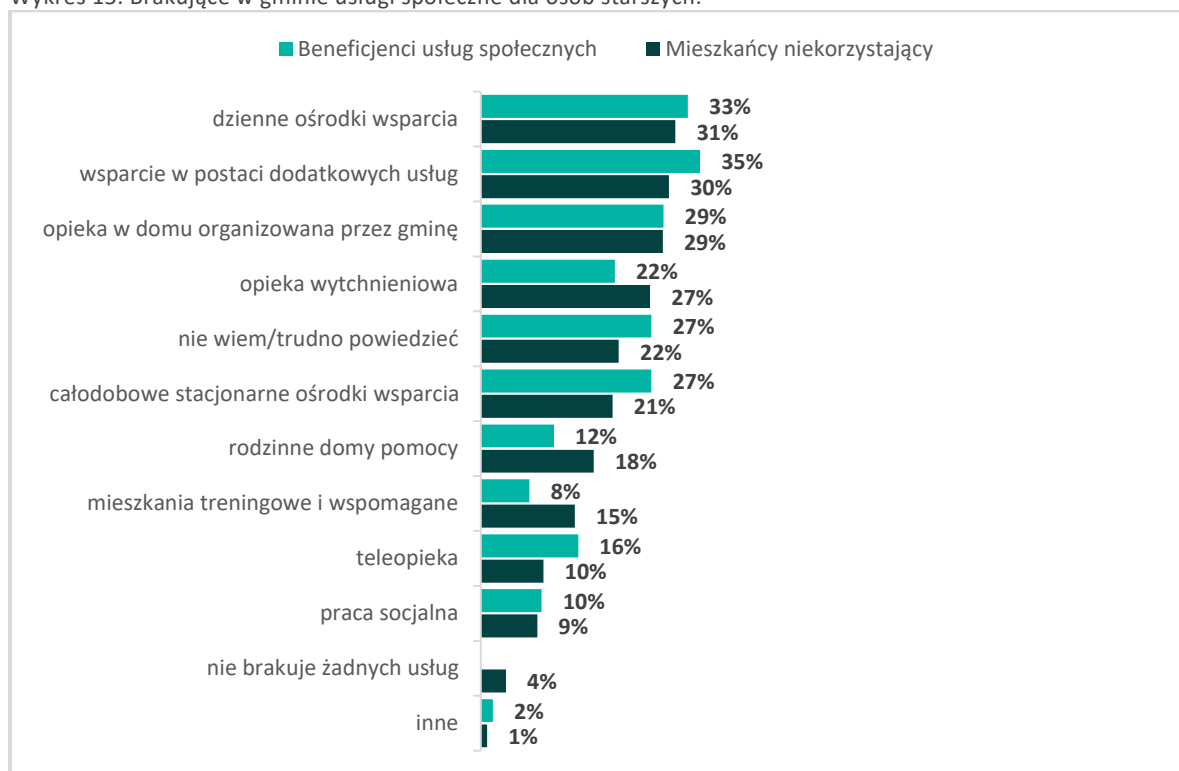
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że: radzą sobie samodzielnie (63% ankietowanych), brak jest informacji o takich usługach w gminie (32% ankietowanych), oraz że wystarcza im pomoc rodziny (26% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

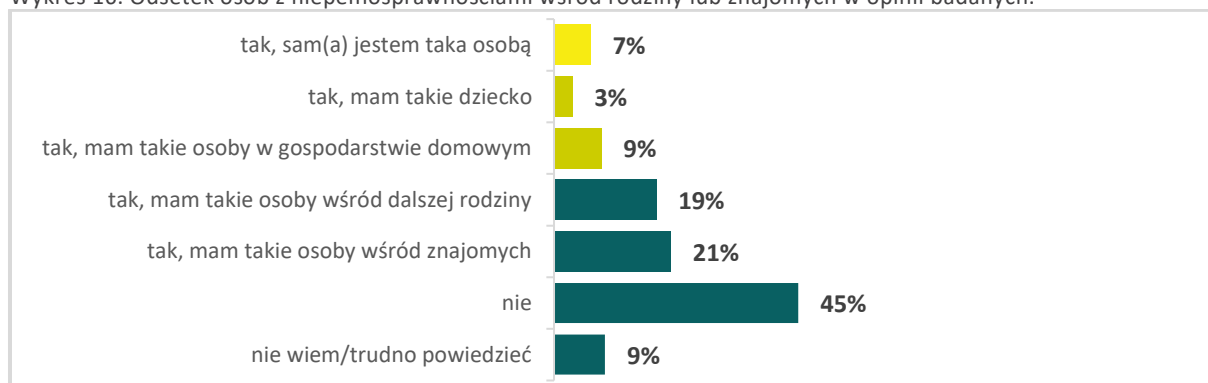
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakującymi usługami społecznymi dla osób starszych są:

- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dzieńne ośrodki wsparcia
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Przysucha o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

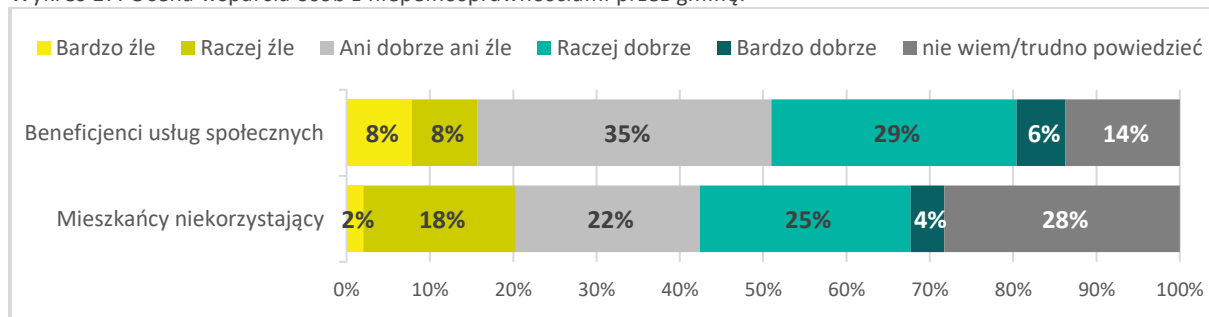
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Przysucha 7% spośród nich stanowiły osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 3% przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 9% ankietowanych ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 2% badanych ma takie osoby wśród znajomych a 19% wśród dalszej rodziny.

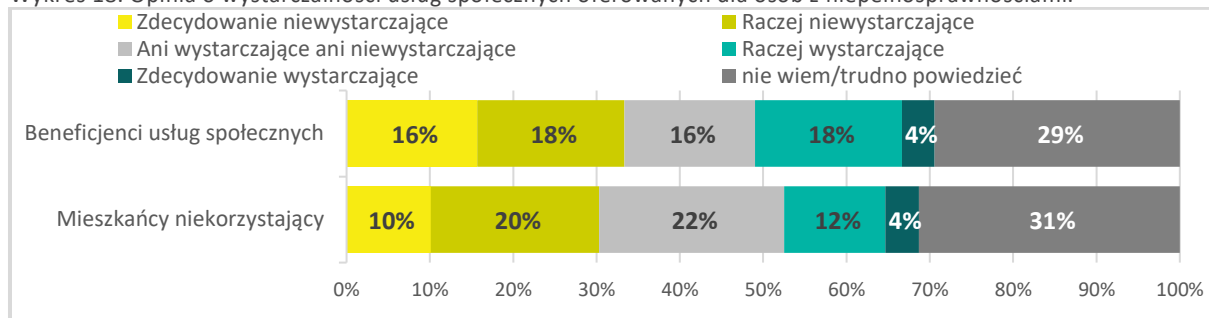
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Przysucha dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (tak uważa 35% beneficjentów usług społecznych i 29% niekorzystających z nich).

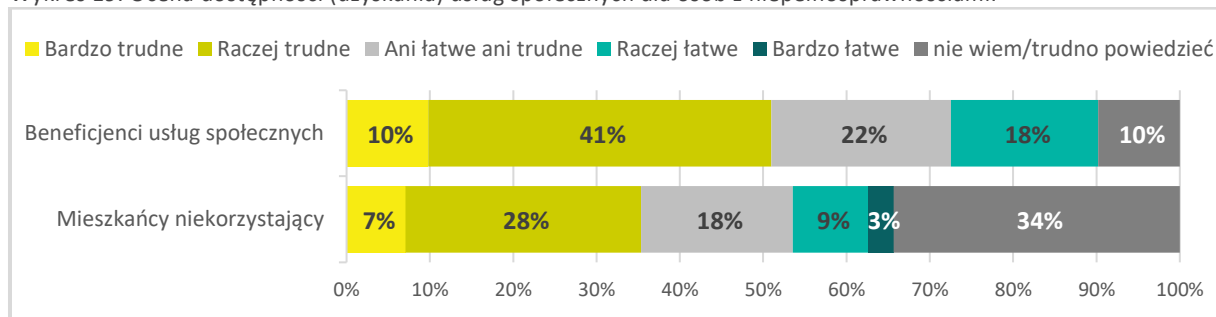
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę wiejską Przysucha osobom z niepełnosprawnościami są niewystarczające (takie jest zdanie 34% beneficjentów usług społecznych i 30% niekorzystających z nich).

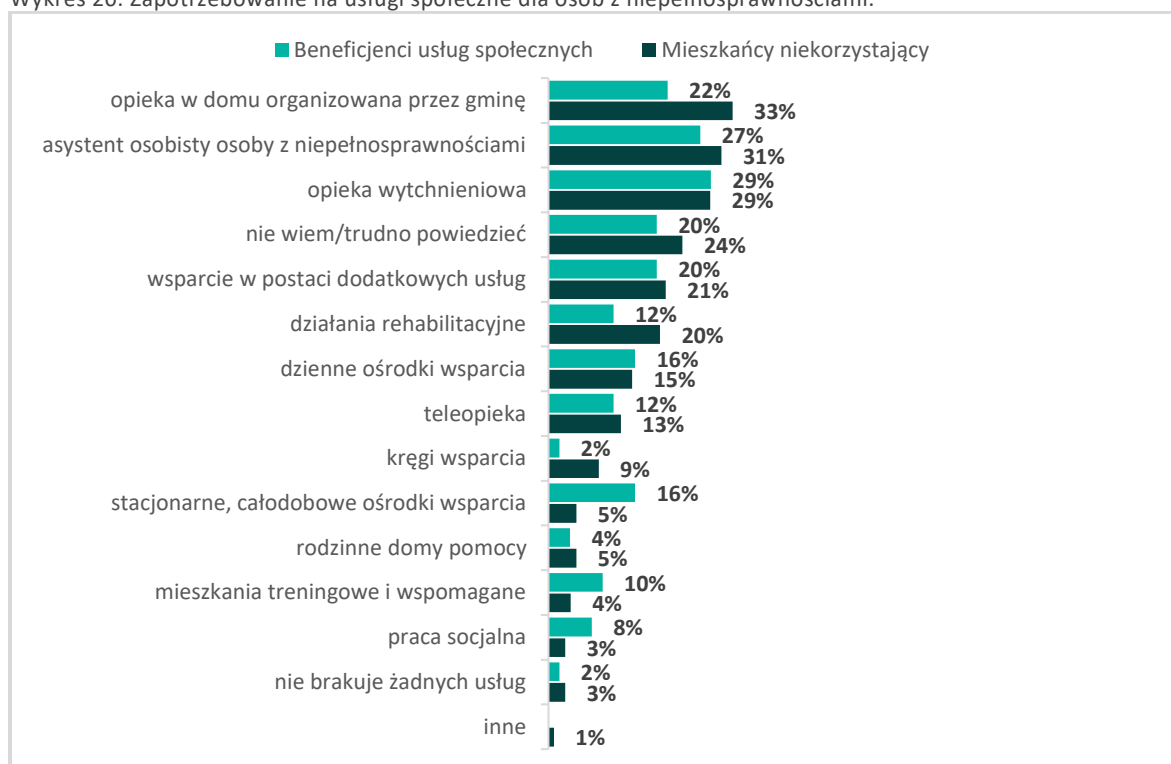
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Przysucha jest trudne (taka jest opinia 51% beneficjentów usług społecznych i 35% niekorzystających z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

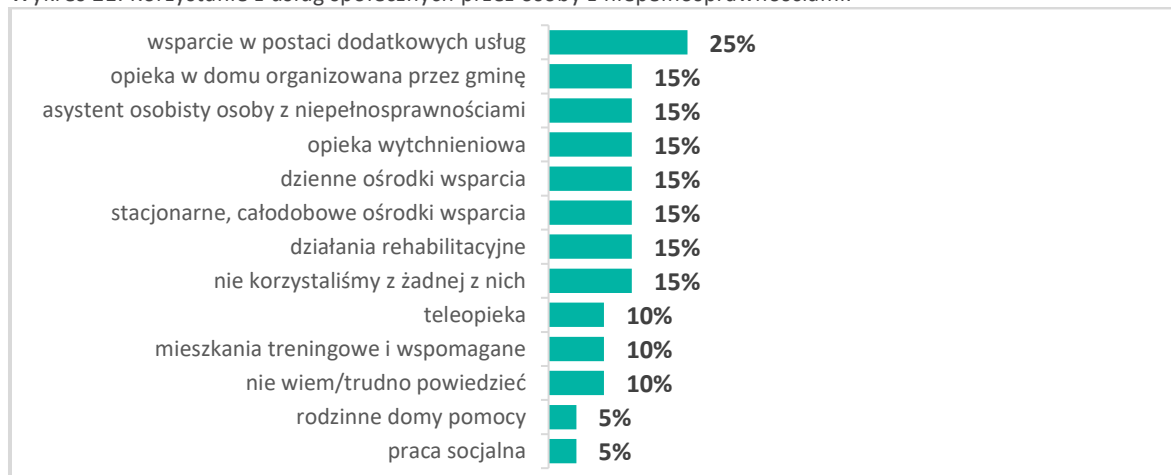

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Przysucha najbardziej potrzebnymi usługami społecznymi dla osób z niepełnosprawnościami są:

- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

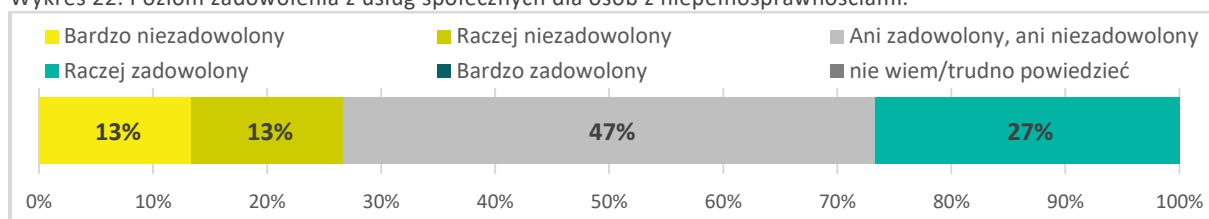

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby z niepełnosprawnościami najczęściej korzystały z usług społecznych w formie wsparcia w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu). Ponadto wśród częściej wykorzystywanych wymieniano następujące usługi:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- działania rehabilitacyjne.

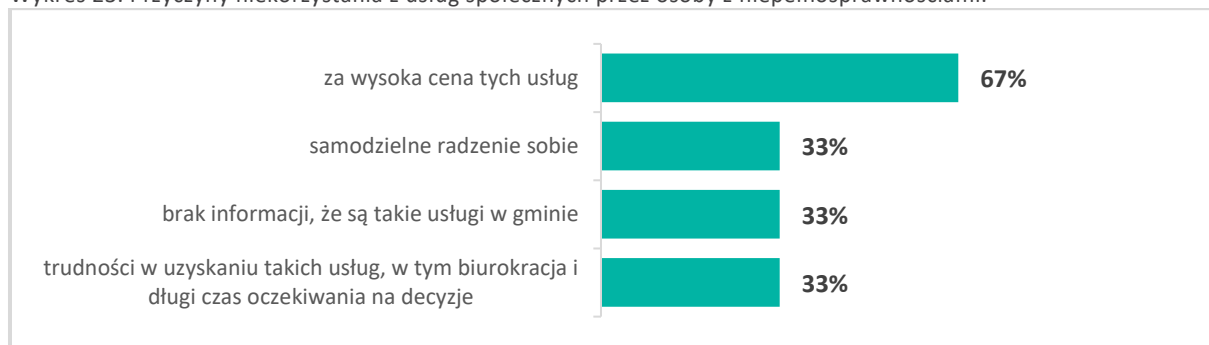
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia mieszkańców korzystających z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Przysucha na temat zadowolenia z tych usług jest podzielona (27% badanych jest zadowolonych, a 26% pytanych niezadowolonych).

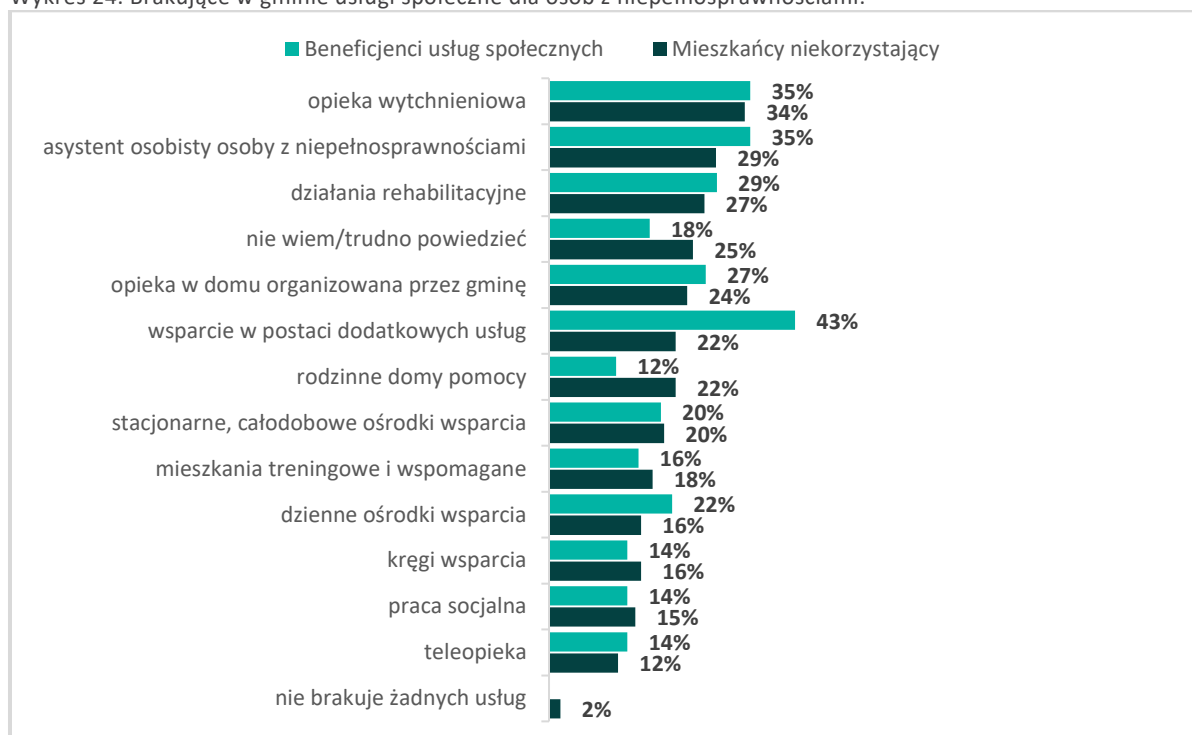
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na: za wysoką cenę tych usług (67% ankietowanych), brak informacji o świadczeniu takich usług w gminie, radzenie sobie samodzielnie oraz trudności w uzyskaniu dostępu do takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (po 33% ankietowanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

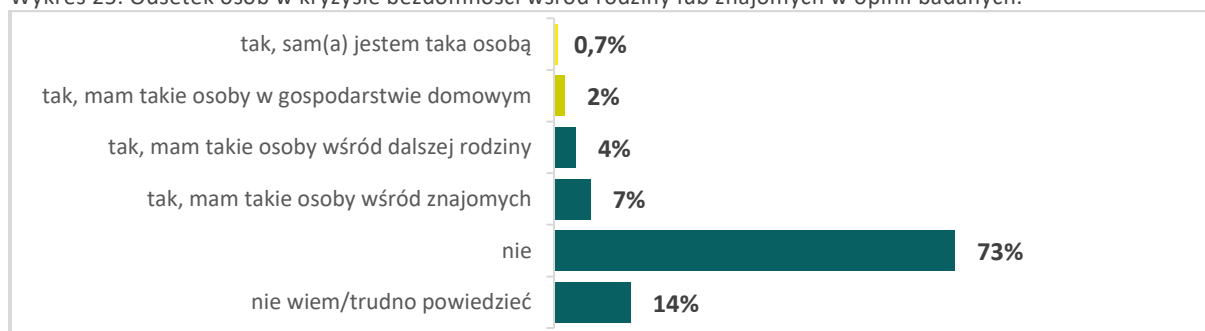
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakującymi usługami społecznymi dla osób z niepełnosprawnościami są:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami
- działania rehabilitacyjne.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Przysucha o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

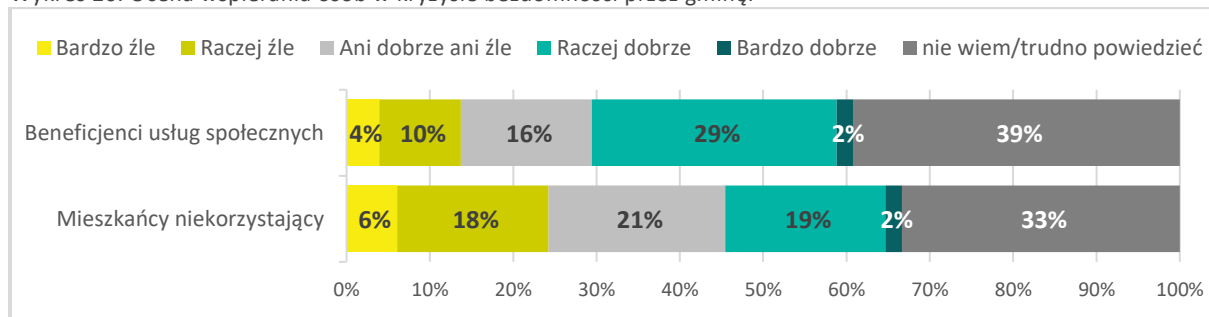
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Przysucha niespełna 0,7% spośród nich stanowiły osoby w kryzysie bezdomności. Dodatkowo 2% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 4% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny, natomiast 7% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

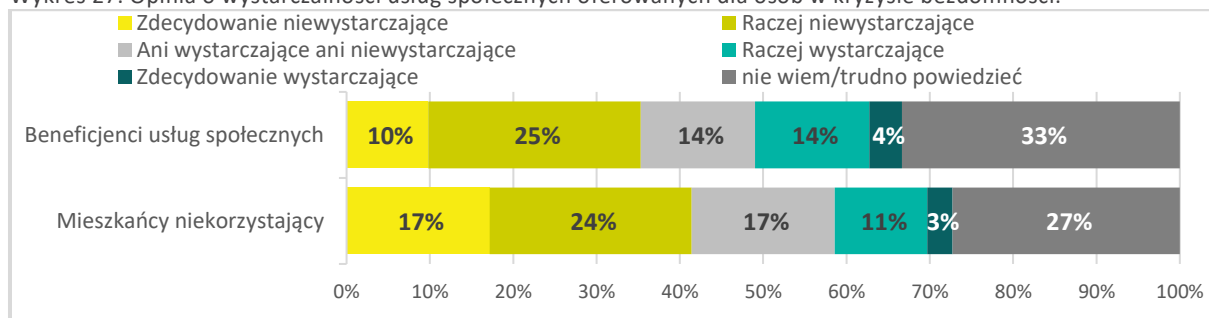
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę Przysucha osób w kryzysie bezdomności jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina dobrze (31% badanych) niż źle (14% pytanym) wspiera osoby w kryzysie bezdomności. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (24% respondentów uważa, że gmina źle wspiera, a 21% pytanym, że dobrze wspiera).

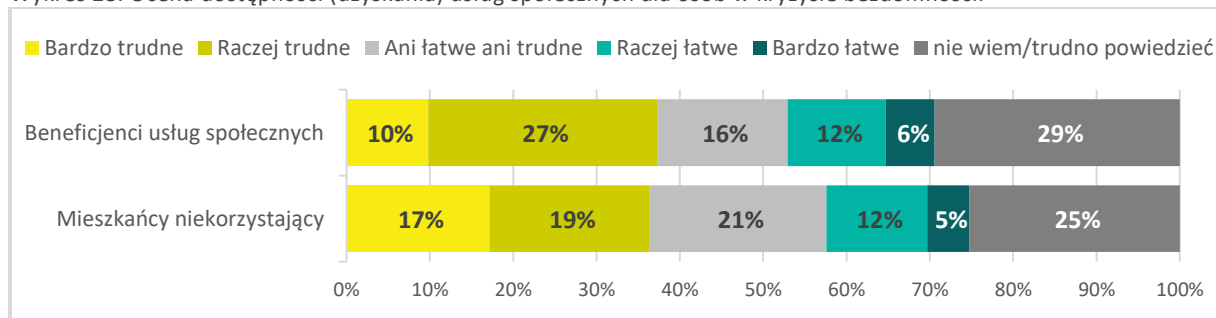
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę wiejską Przysucha są niewystarczające (takie jest zdanie 35% beneficjentów usług społecznych i 41% niekorzystających z nich).

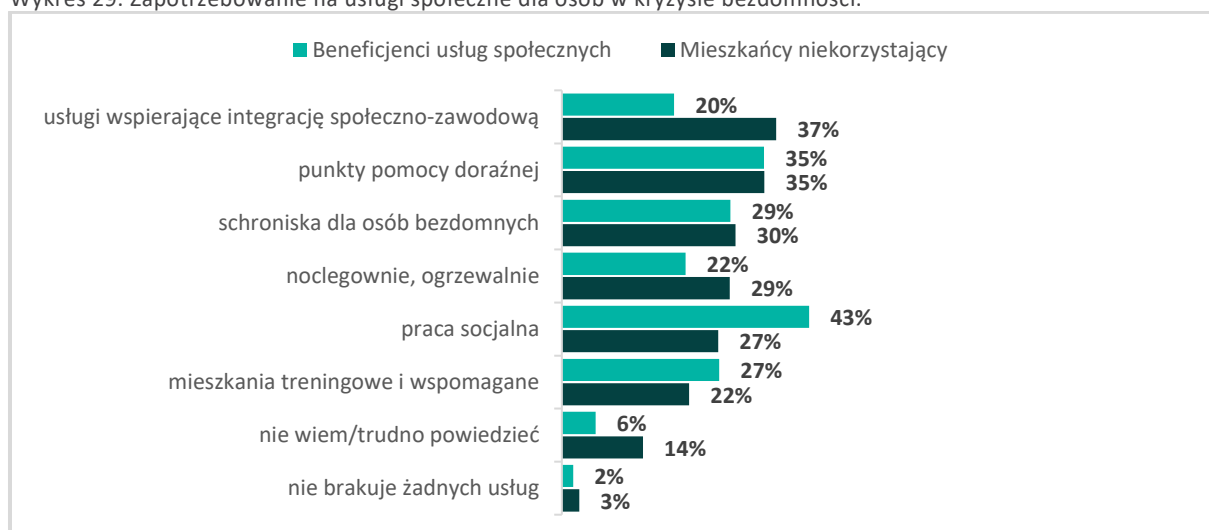
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Przysucha jest trudne (tak uważa 37% beneficjentów usług społecznych i 36% niekorzystających z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

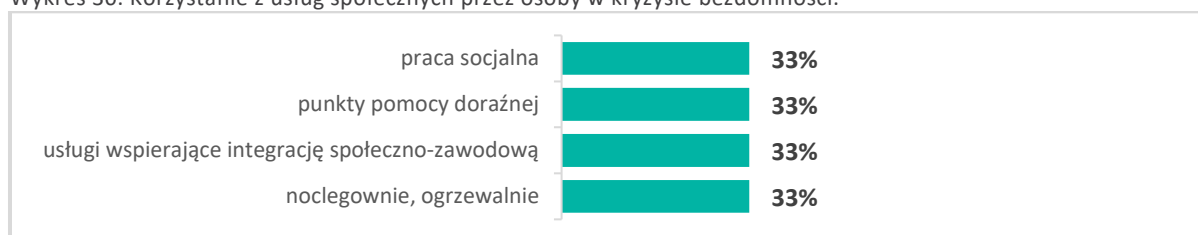

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Przysucha najbardziej potrzebnymi usługami społecznymi dla osób w kryzysie bezdomności są:

- praca socjalna
- punkty pomocy doraźnej
- schroniska dla osób bezdomnych
- usługi wspierające integrację społeczno-zawodową.

Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.

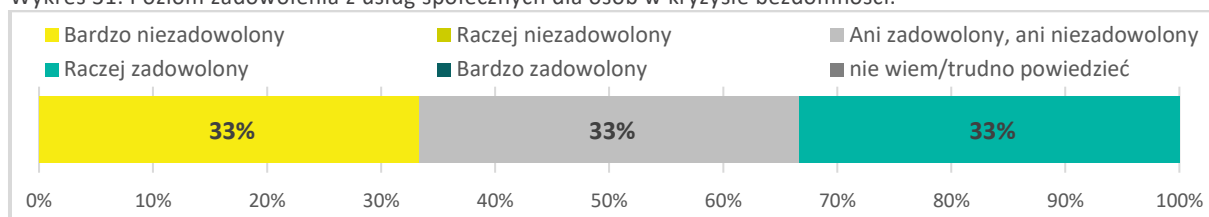

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy Przysucha najczęściej korzystały z następujących usług:

- pracy socjalnej
- punktów pomocy doraźnej
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową
- noclegowni, ogrzewalni.

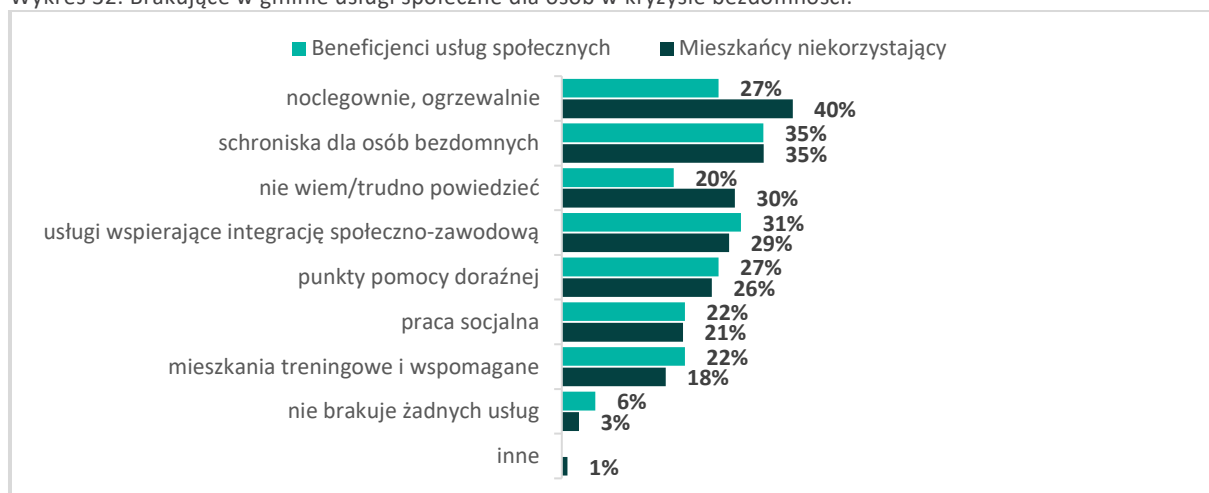
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia mieszkańców korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Przysucha na temat zadowolenia z tych usług jest podzielona (po 33% zadowolonych oraz niezadowolonych).

Wykres 32. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

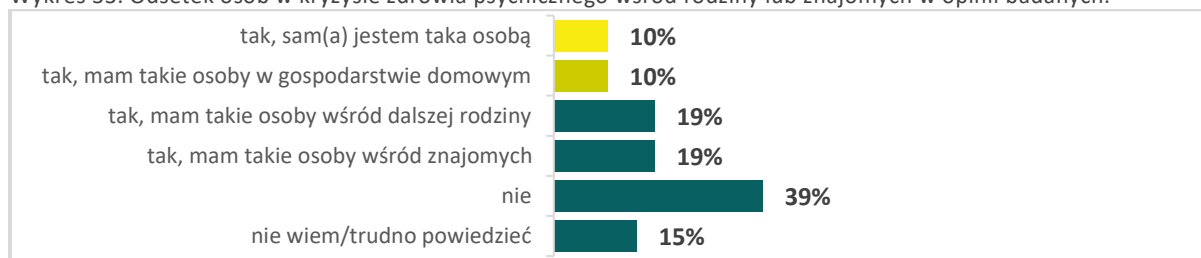
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy Przysucha najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- schronisk dla osób bezdomnych
- noclegowni, ogrzewalni
- usług wspierających integrację społeczno-zawodową osób w kryzysie bezdomności.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Przysucha o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

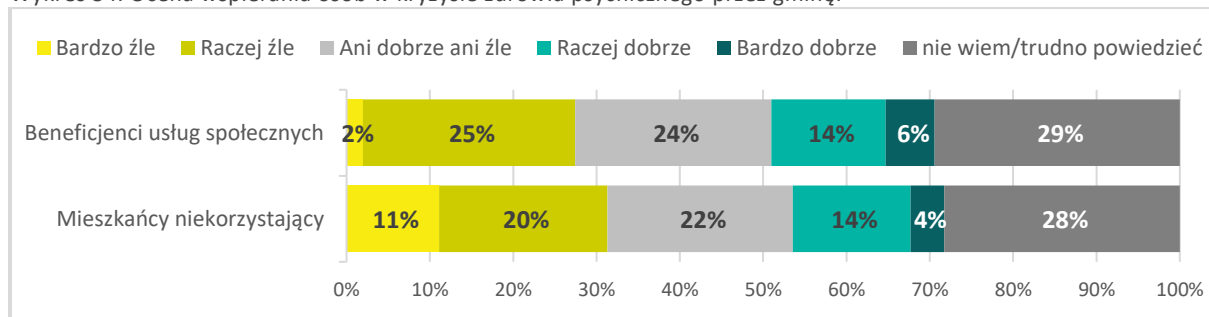
Wykres 33. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 10% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 10% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, a po 19% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny oraz wśród znajomych.

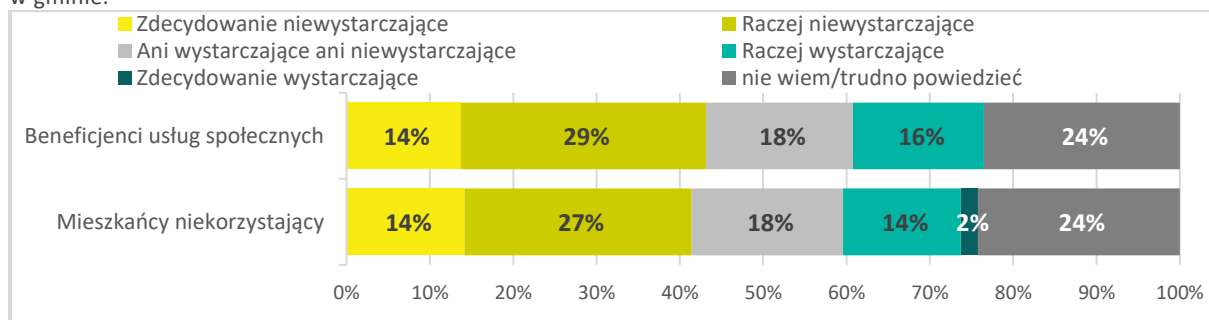
Wykres 34. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Przysucha źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (takie jest zdanie 27% beneficjentów usług społecznych i 31% niekorzystających z nich).

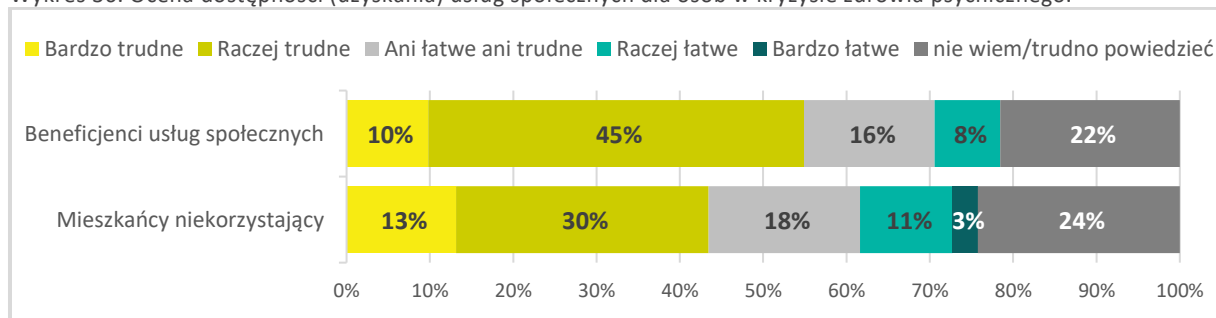
Wykres 35. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Przysucha są niewystarczające (taką opinię ma 43% beneficjentów usług społecznych i 41% niekorzystających z nich).

Wykres 36. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Przysucha jest trudne (taka jest opinia 55% beneficjentów usług społecznych i 43% niekorzystających z nich).

Wykres 37. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Przysucha najbardziej potrzebnymi usługami społecznymi dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego są:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

Wykres 38. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

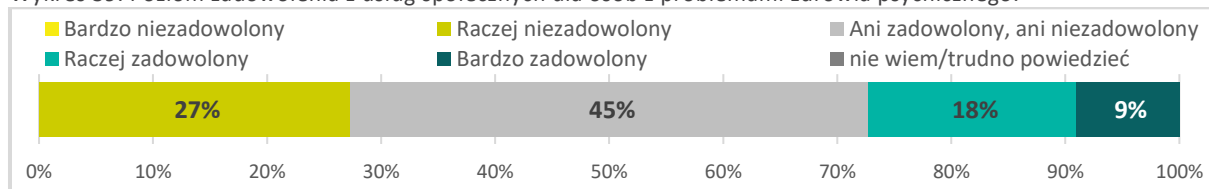

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Przysucha najczęściej korzystały z następujących usług:

- dziennych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarnych, całodobowych ośrodków wsparcia
- pomocy wolontariuszy
- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

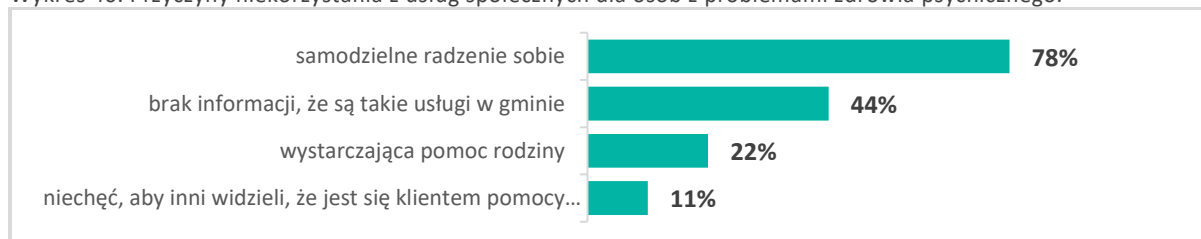
Wykres 39. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia mieszkańców korzystających z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Przysucha na temat zadowolenia z tych usług jest podzielona (po 27% zadowolonych oraz niezadowolonych).

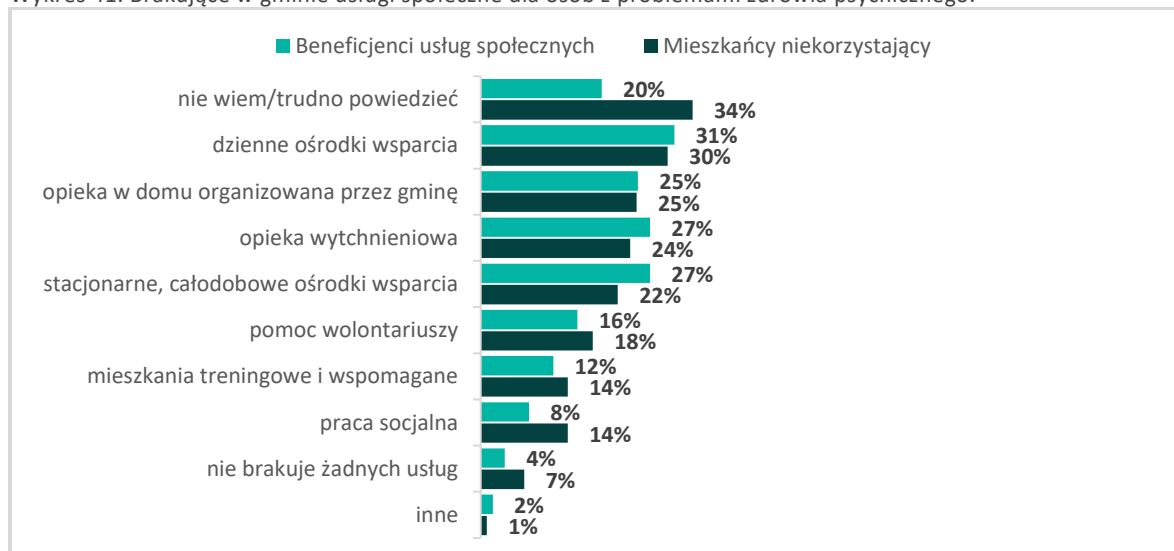
Wykres 40. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielnie (78% ankietowanych) oraz brak informacji, że takie usługi są świadczone w gminie (44% ankietowanych).

Wykres 41. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

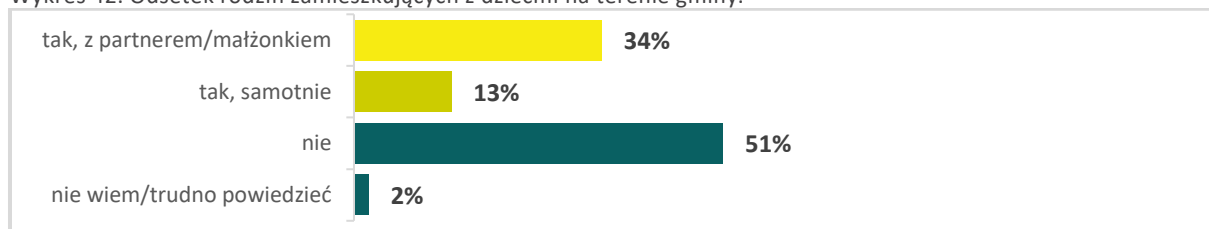
Zdaniem beneficjentów i pozostałych mieszkańców gminy Przysucha najbardziej brakującymi usługami społecznymi dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego są:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Przysucha o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

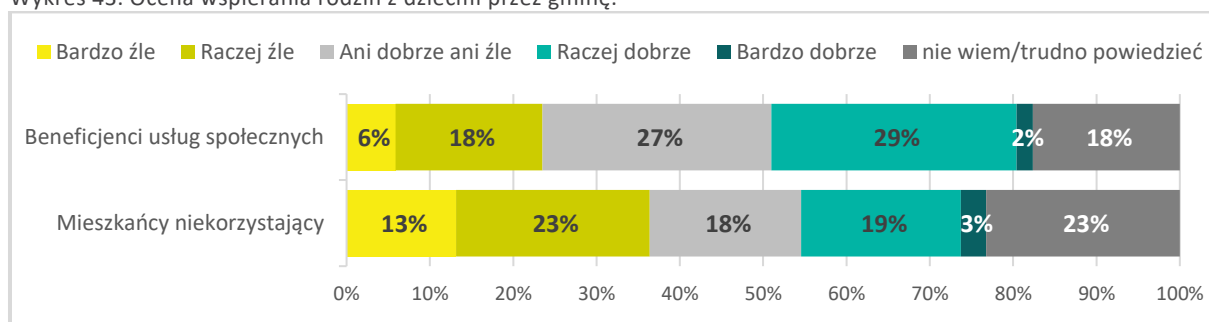
Wykres 42. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Przysucha 34% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 13% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 51% nie posiada dzieci.

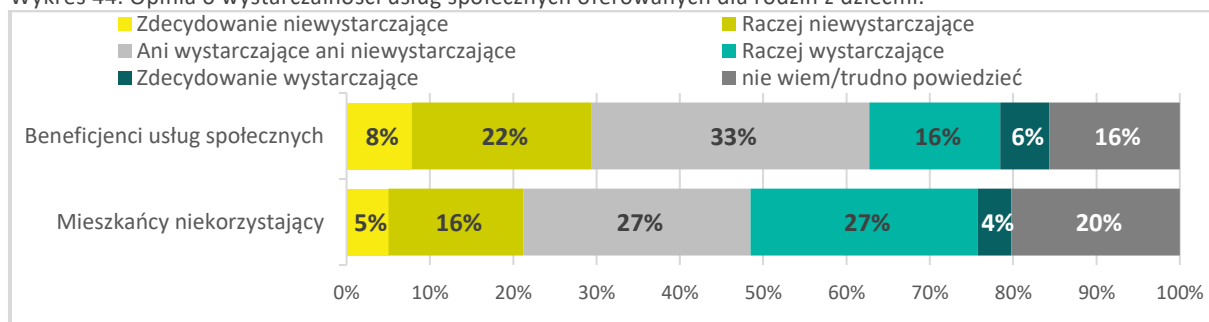
Wykres 43. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę Przysucha rodzin z dziećmi jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że gmina dobrze (31% badanych) niż źle (24% badanych) wspiera rodziny z dziećmi. Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia w postaci usług mają odwrotne zdanie (36% respondentów uważa, że gmina źle wspiera, a 22% badanych, że dobrze wspiera).

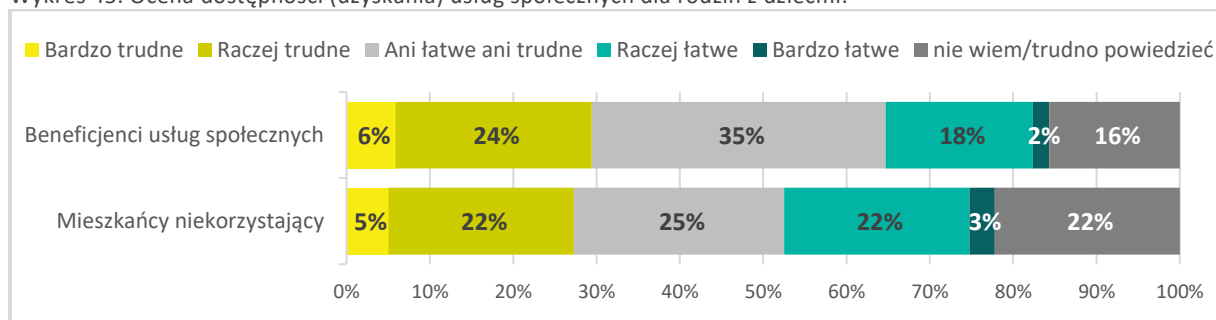
Wykres 44. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Przysucha rodzinom z dziećmi są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi oferowane przez gminę dla rodzin z dziećmi i są niewystarczające (30% badanych) niż są wystarczające (22% respondentów). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (31% badanych uważa, że ww. usługi są wystarczające, a 21% pytanych, że są niewystarczające).

Wykres 45. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa opinia, że uzyskanie usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Przysucha jest trudne. częściej przyznają, że ich uzyskanie jest trudne (30% beneficjenci usług społecznych badanych, 27% mieszkańców niekorzystających ze wsparcia).

Wykres 46. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

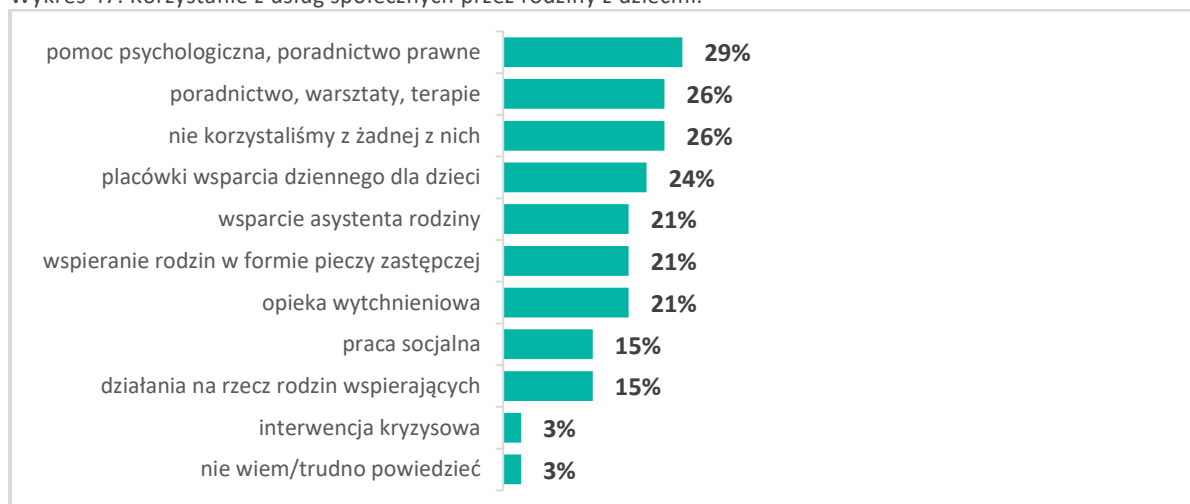

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Przysucha najbardziej potrzebnymi usługami społecznymi dla rodzin z dziećmi są:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwo, warsztaty, terapie
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne.

Wykres 47. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

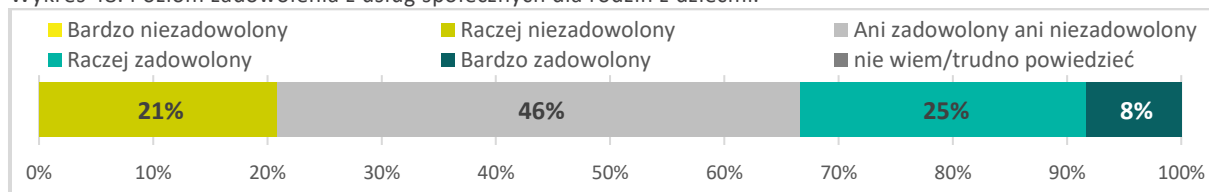

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że w ciągu ostatnich 3 lat rodziny z dziećmi z terenu gminy Przysucha najczęściej korzystały z następujących usług:

- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego
- poradnictwa, warsztatów, terapii
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci.

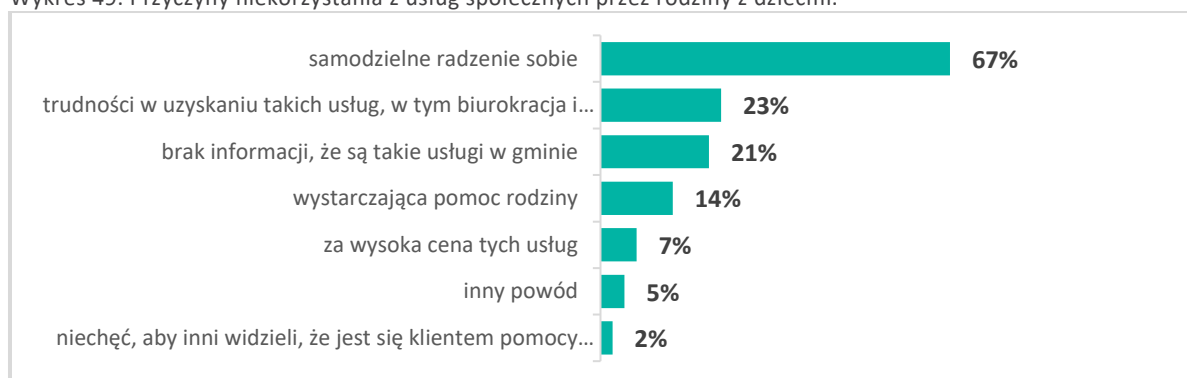
Wykres 48. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Przysucha korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziła swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (33% badanych zadowolonych do 21% pytanych niezadowolonych).

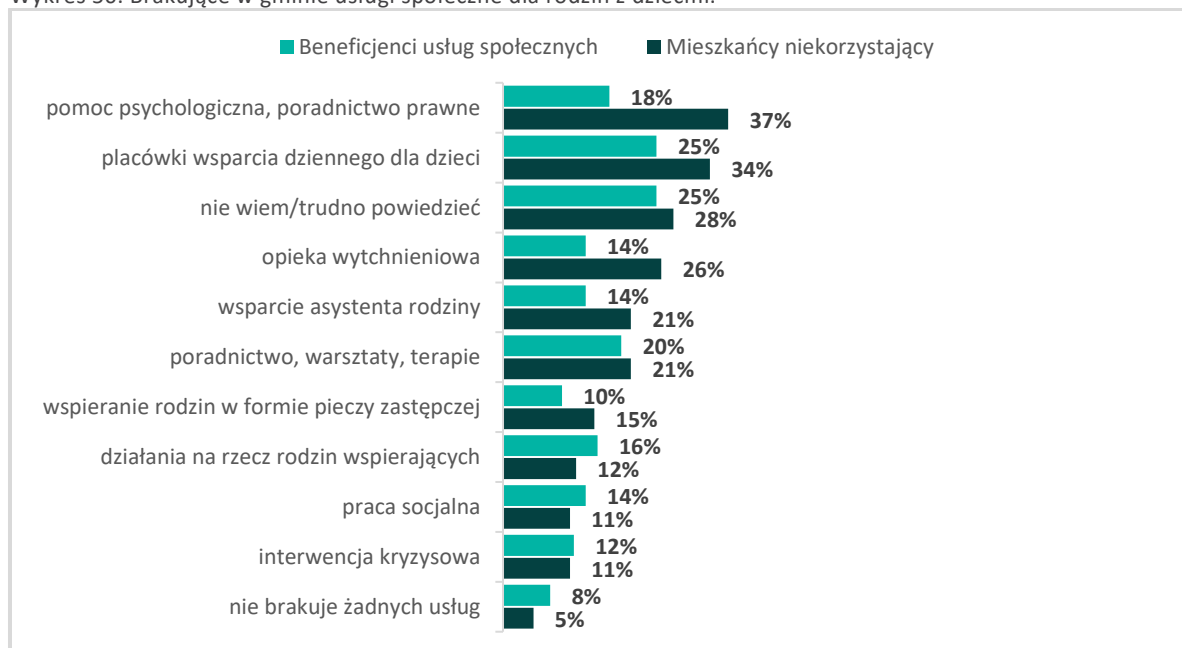
Wykres 49. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: radzenie sobie samodzielne (67% ankietowanych), trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokracja i długi czas oczekiwania na decyzje (23% ankietowanych) oraz brak informacji, że są takie usługi na terenie gminy (21% badanych).

Wykres 50. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

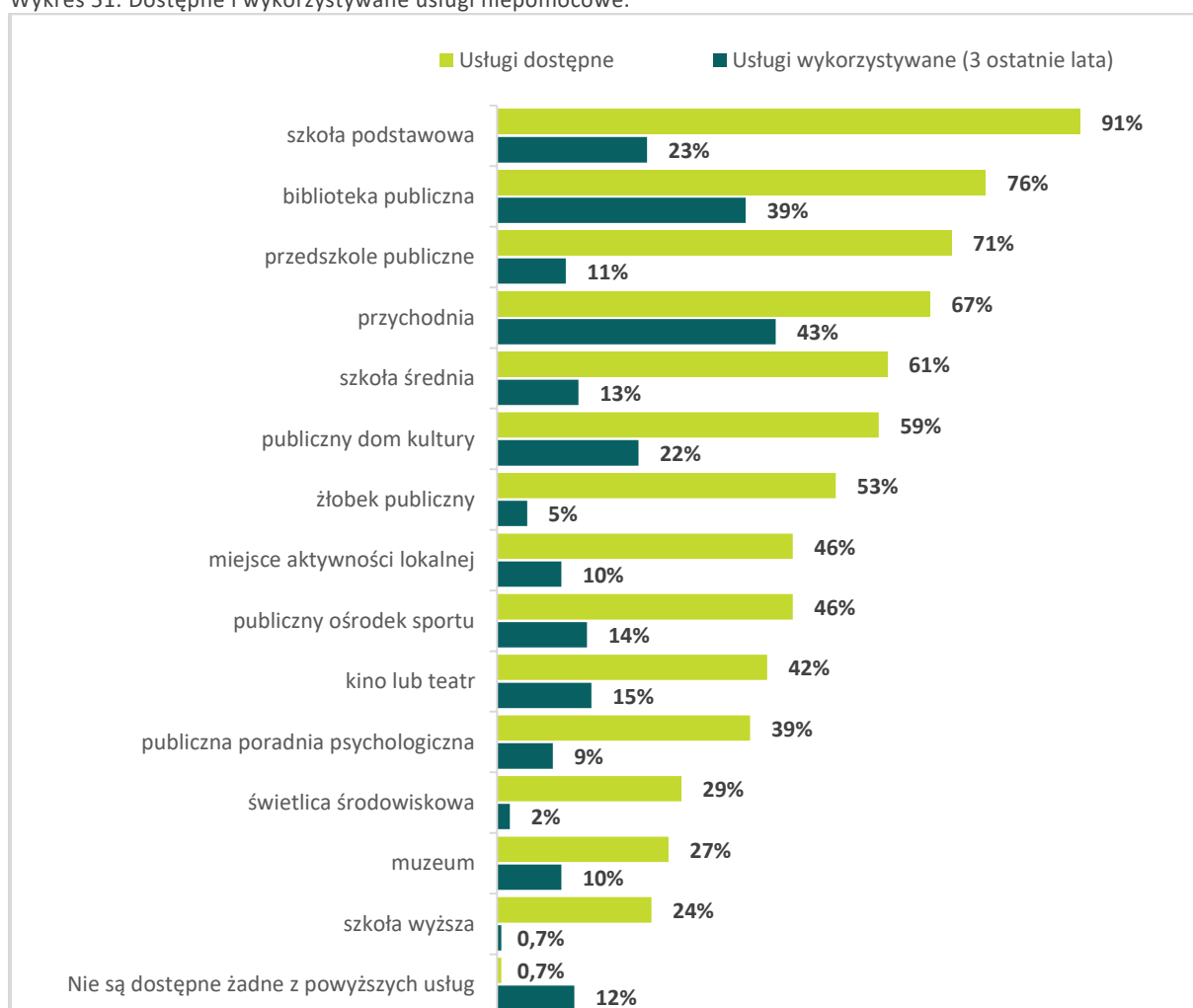
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakującymi usługami społecznymi dla rodzin z dziećmi są:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Przysucha o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 51. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gminy Przysucha na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

- szkoła podstawowa (91% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (76% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (71% ankietowanych)

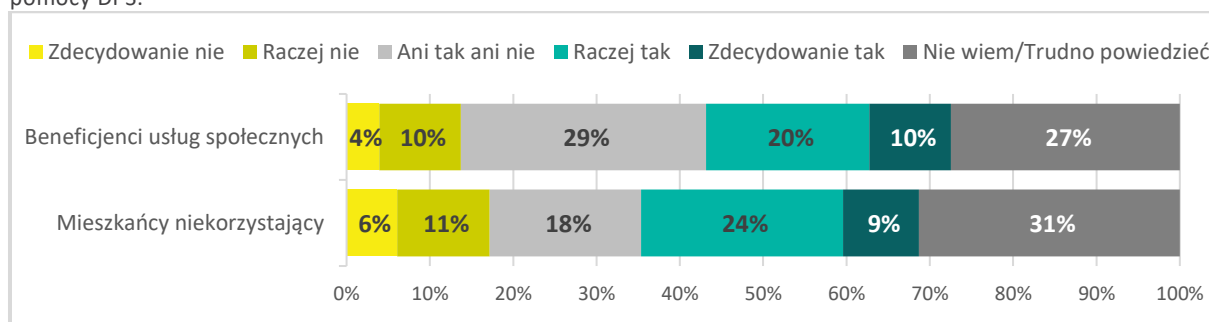
- przychodnia (67% ankietowanych).
- szkoła średnia (61% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (59% ankietowanych)
- żłobek publiczny (53% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (43% badanych) oraz biblioteka (39% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Przysucha o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

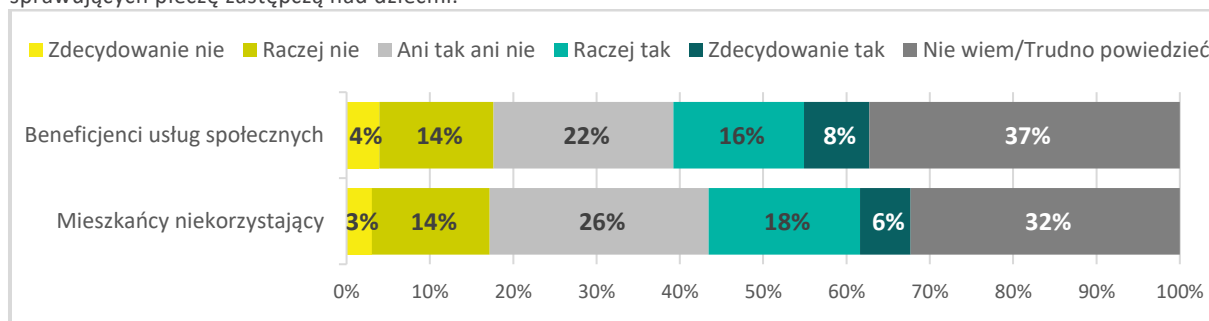
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Przysucha przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (tak uważa 30% beneficjentów usług społecznych i 33% niekorzystających z nich).

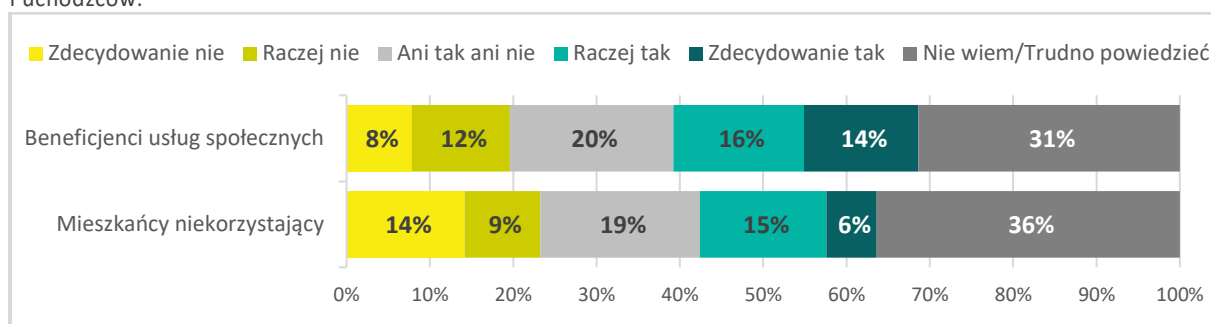
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Przysucha przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (tak uważa po 24% beneficjentów usług społecznych oraz niekorzystających z nich).

Wykres 54. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Przysucha w przypadku większego zaangażowania się instytucji powiatowych w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców opinie były podzielone. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że należy wzmocnić takie działania (30% badanych uważa, że wymagają wzmocnienia, a 20%, że nie wymagają wzmocnienia). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (23% respondentów uważa, że działania te nie wymagają wzmocnienia, a 21% badanych, że wymagają wzmocnienia).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W GMINIE WIEJSKIEJ PRZYSUCHA

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

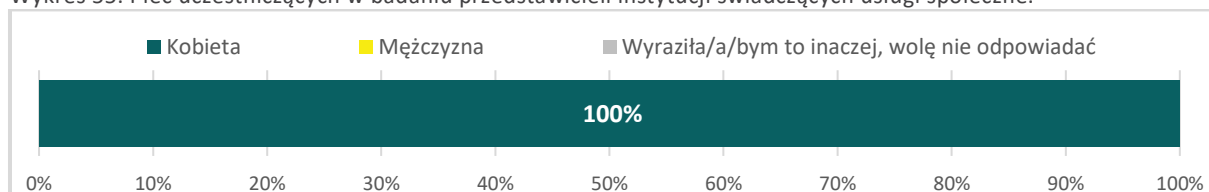
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W gminie Przysucha przeprowadzono 2 wywiady z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminie Przysucha.

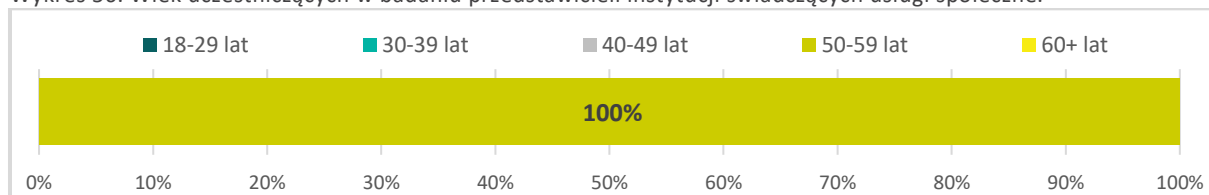
Wykres 55. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 100% badanych).

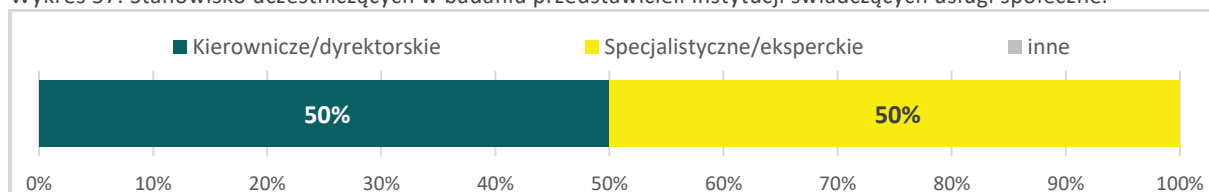
Wykres 56. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni tylko jedną grupę wiekową w przedziale 50-59 lat (100% badanych).

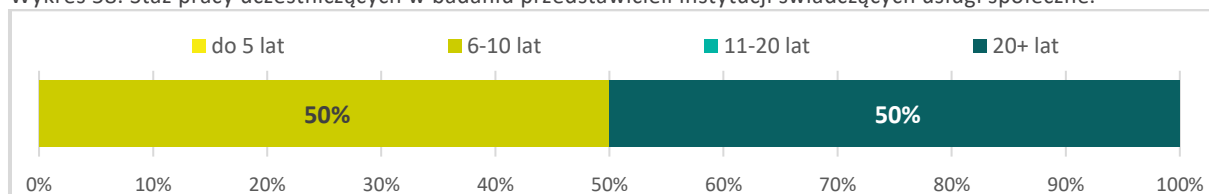
Wykres 57. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni dwie grupy zawodowe: kierownicy/dyrektorzy oraz specjaliści/ekspertki (po 50% ankietowanych).

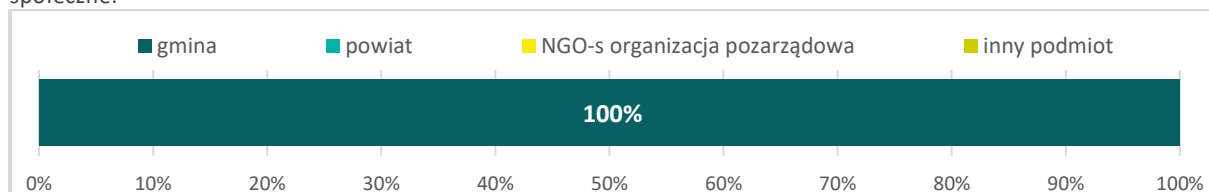
Wykres 58. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni dwie grupy doświadczenia w przedziałach 6-10 oraz 20+lat (po 50% ankietowanych).

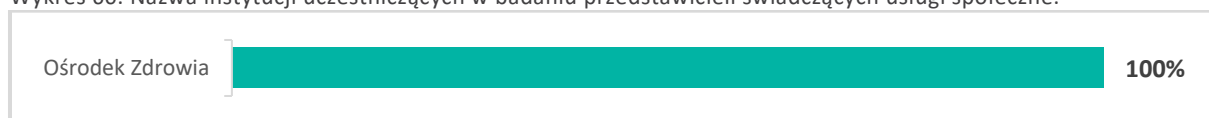
Wykres 59. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu został zidentyfikowany tylko jeden podmiot i była to gmina (100% badanych).

Wykres 60. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.

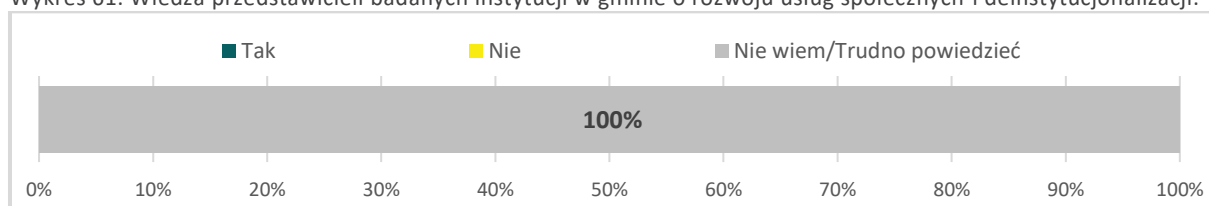
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowany tylko jeden podmiot i był to ośrodek zdrowia (100% ankietowanych).

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

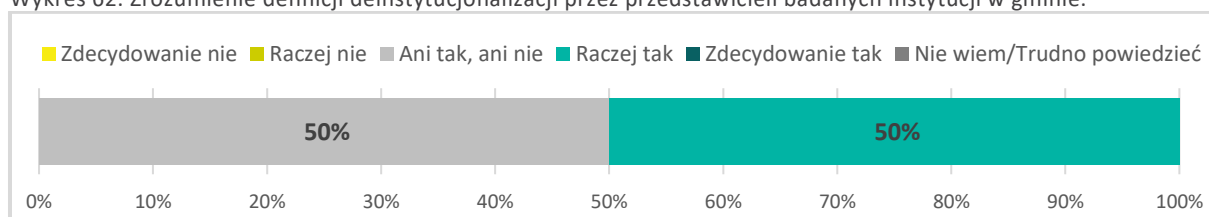
Wykres 61. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji nie potrafią określić, czy mają wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanymi pojęciem deinstytucjonalizacji.

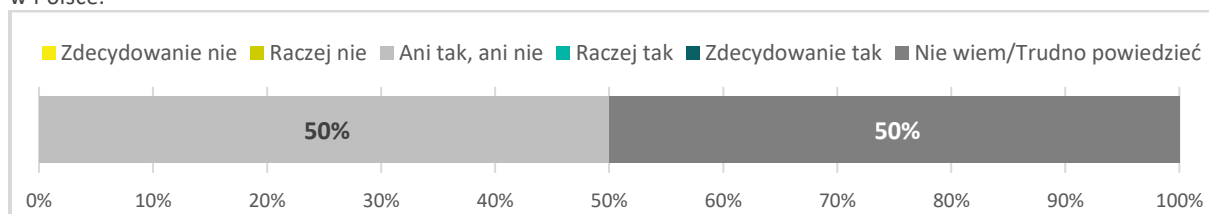
Wykres 62. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla 1 z 2 respondentów uczestniczących w badaniu.

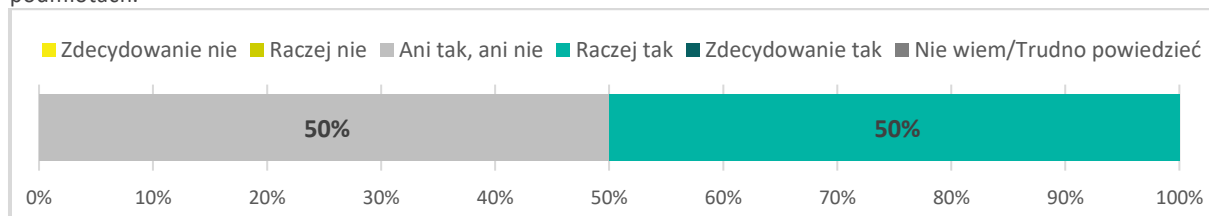
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji nie potrafią określić, czy podzielają zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

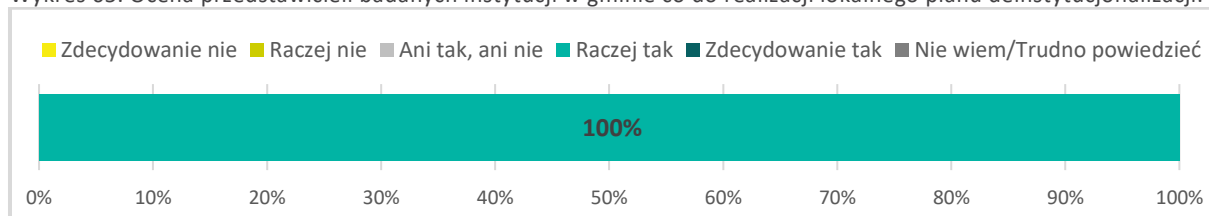
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji przyznaje, że ich podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tym podmiocie.

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.

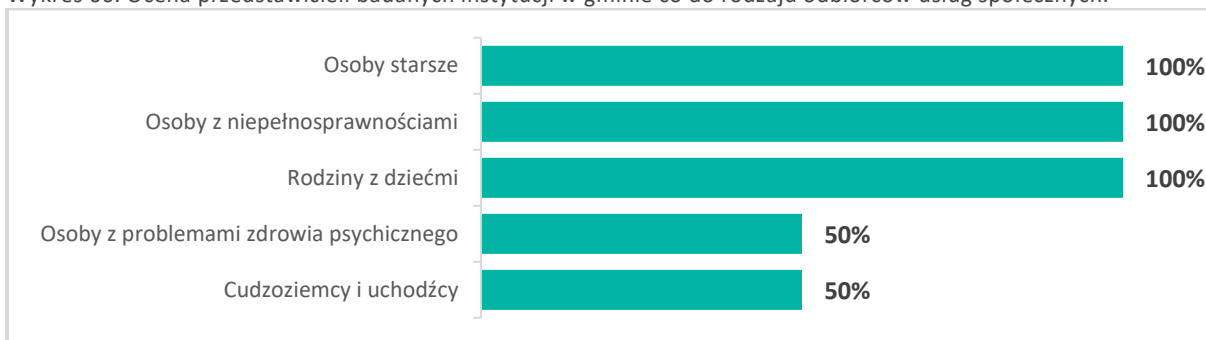
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

We wszystkich badanych instytucji zlokalizowanych w gminie Przysucha w opinii jej przedstawicieli jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

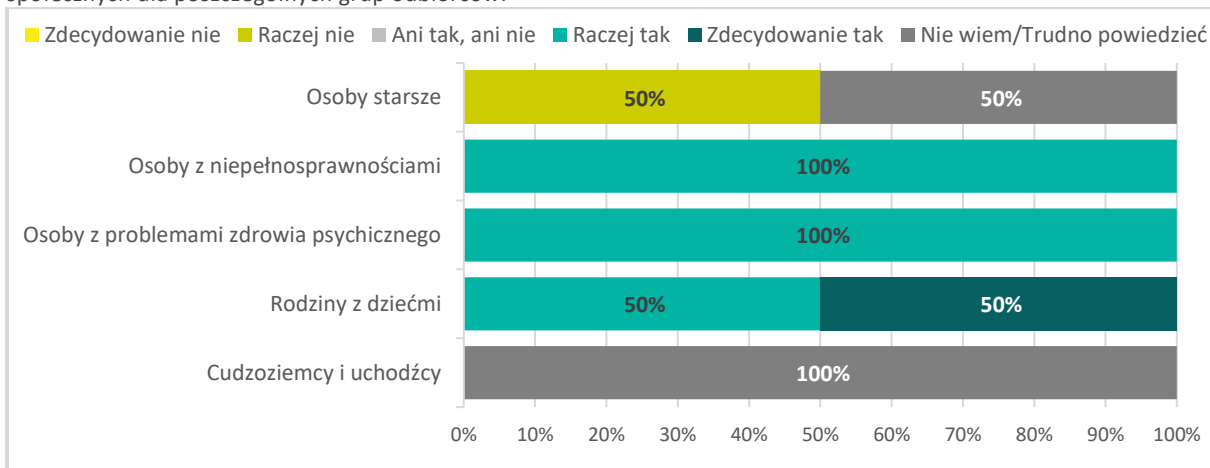
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami oraz rodziny z dziećmi.

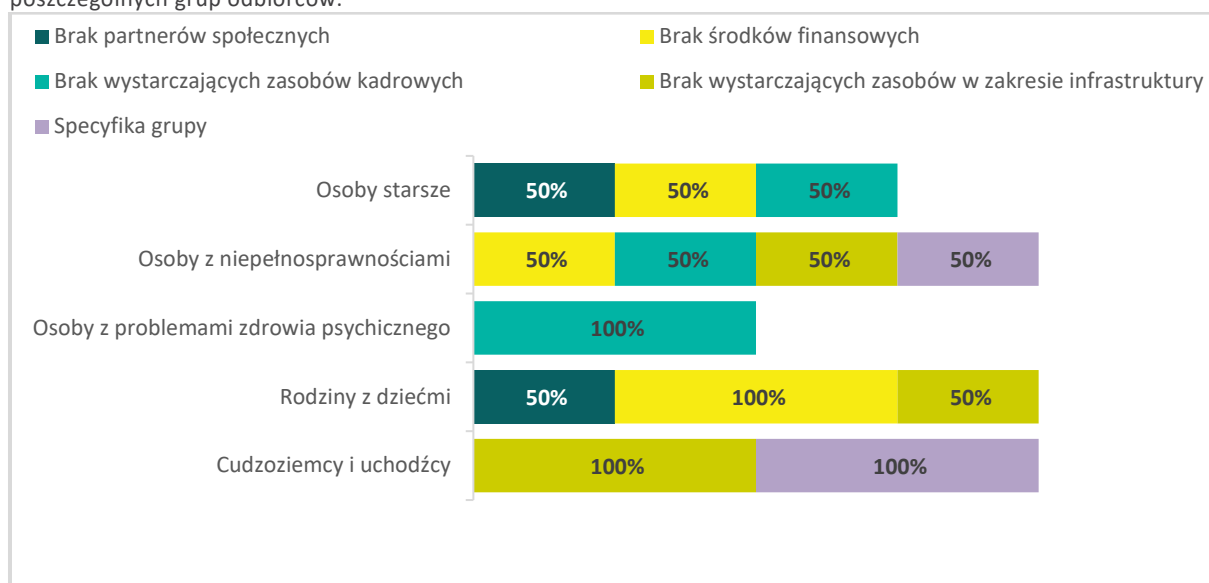
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: rodziny z dziećmi, osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

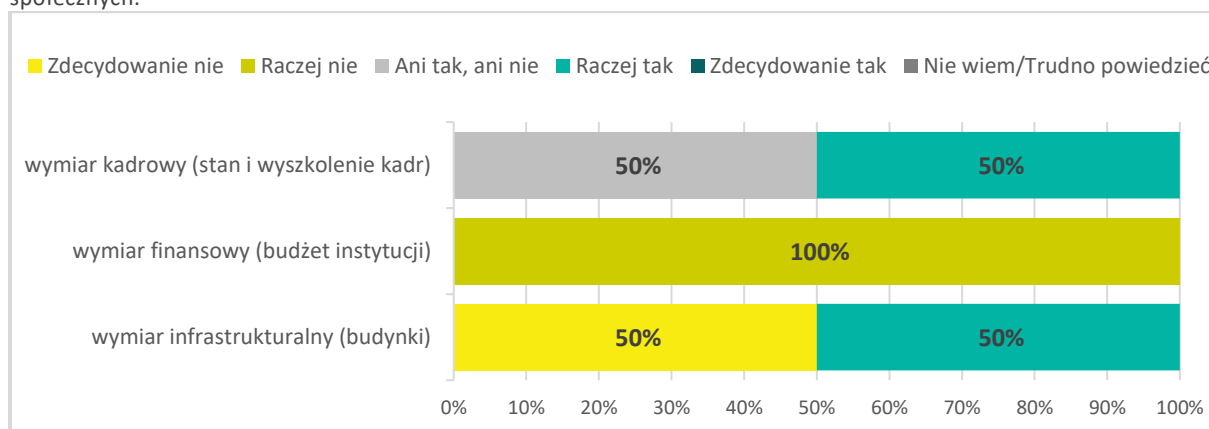
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Przysucha to: brak środków finansowych, brak wystarczających zasobów kadrowych oraz brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

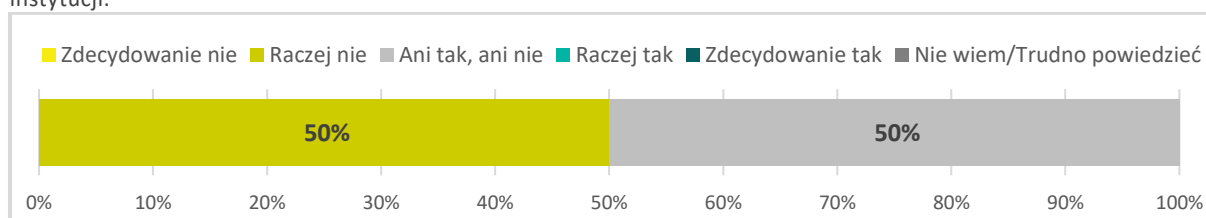
Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące aspekty:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – raczej gotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – 1 respondent raczej gotowe oraz 1 respondent zdecydowanie niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

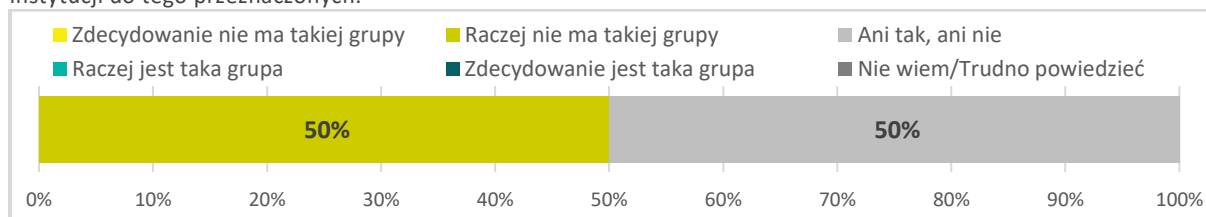
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług nie brakuje usług społecznych, które mogłyby lepiej odpowiadać na potrzeby beneficjentów.

Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

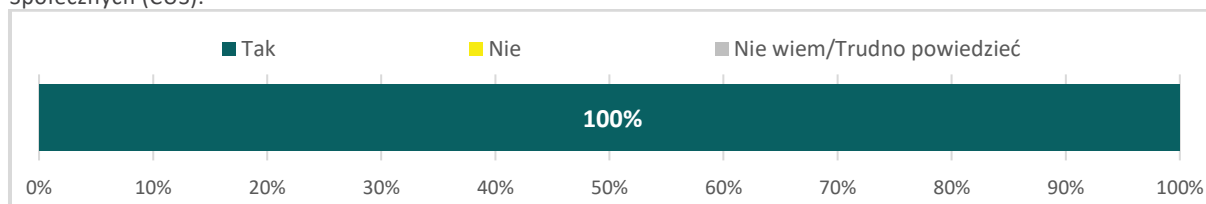
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji nie wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie gminy Przysucha.

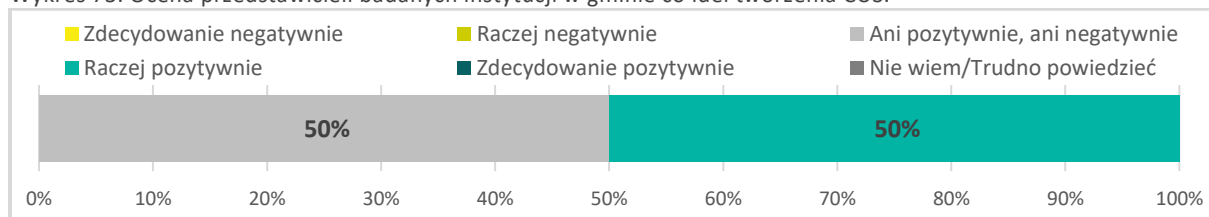
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie Przysucha słyszeli o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych.

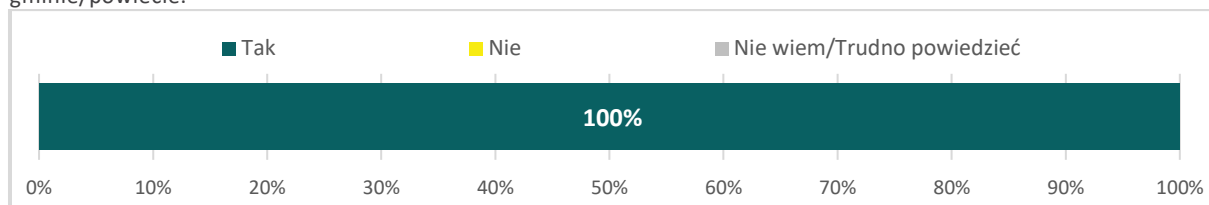
Wykres 73. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji pozytywnie oceniają ideę tworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie Przysucha.

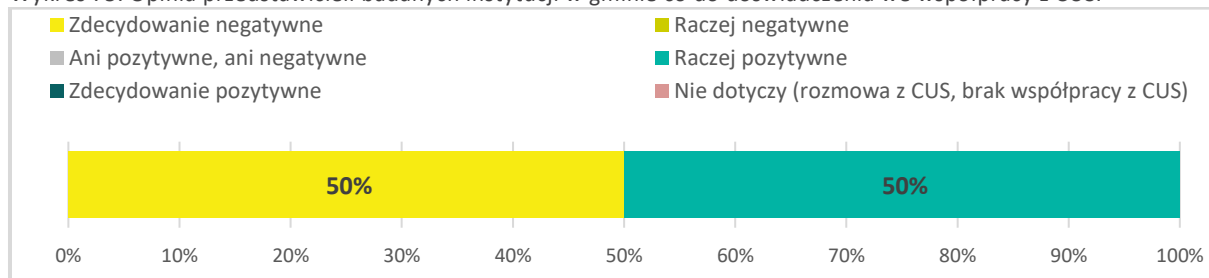
Wykres 74. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do doświadczenia we współpracy z CUS.

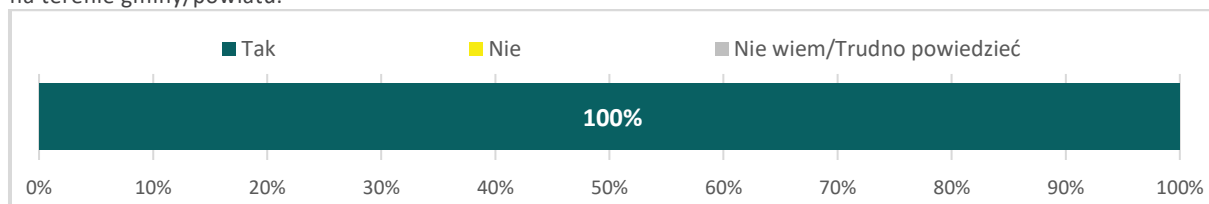
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie odnośnie doświadczenia we współpracy z CUS jest podzielona: 1 respondent raczej pozytywnie, 1 respondent zdecydowanie negatywnie.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy Przysucha.

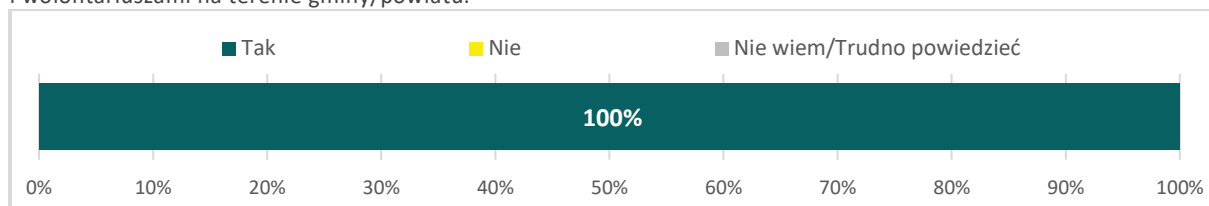
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

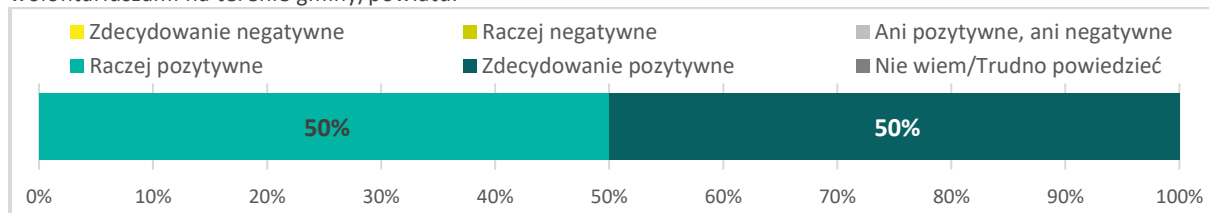
Wykres 77. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

Wykres 78. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Przysucha w 2023 r.	17
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Przysucha w 2023 r.	18
Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Przysucha w 2023 r.	18
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Przysucha.....	19
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Przysucha	19
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Przysucha	19
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Przysucha	20
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku	21
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.....	21
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Przysucha w 2023 roku.....	22

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów.	27
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów.	27
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów.....	27
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów.....	27
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów.	28
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów.	28
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych.	28
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę.	29
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.	29
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych.	29
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.....	30
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze.	30
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.....	31
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze.	31
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych.	32
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	32
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę.	33
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.....	33
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami. ...	33
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.....	34
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.....	34
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.	35
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.	35
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.	36
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	36
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.....	37
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.....	37
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.	37
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.....	38
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	38
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	39
Wykres 32. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.	39
Wykres 33. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	39
Wykres 34. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę.	40

Wykres 35. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie.	40
Wykres 36. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	40
Wykres 37. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie.	41
Wykres 38. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	41
Wykres 39. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	42
Wykres 40. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	42
Wykres 41. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.	42
Wykres 42. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy.....	43
Wykres 43. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę.	43
Wykres 44. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi.	44
Wykres 45. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	44
Wykres 46. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	45
Wykres 47. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	45
Wykres 48. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi.	46
Wykres 49. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi.	46
Wykres 50. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	46
Wykres 51. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.....	47
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS.	48
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	48
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców.....	49
Wykres 55. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	50
Wykres 56. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	51
Wykres 57. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	51
Wykres 58. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	51
Wykres 59. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	51
Wykres 60. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	51
Wykres 61. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.	52
Wykres 62. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie.	52
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce.	52

Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach.	53
Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji.	53
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych.	54
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.	54
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców.	55
Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych.	55
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.	56
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.	56
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS).	56
Wykres 73. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.	57
Wykres 74. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.	57
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do doświadczenia we współpracy z CUS.	57
Wykres 76. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu.	58
Wykres 77. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.	58
Wykres 78. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.	58